ที่ระลึก
ในงานฌาปนกิจศพ

เพ็ญพรรณ เทวะผลิน

อนุสรณ์ "หนูน้อย"

เนื่องในงานฌาปนกิจศพ

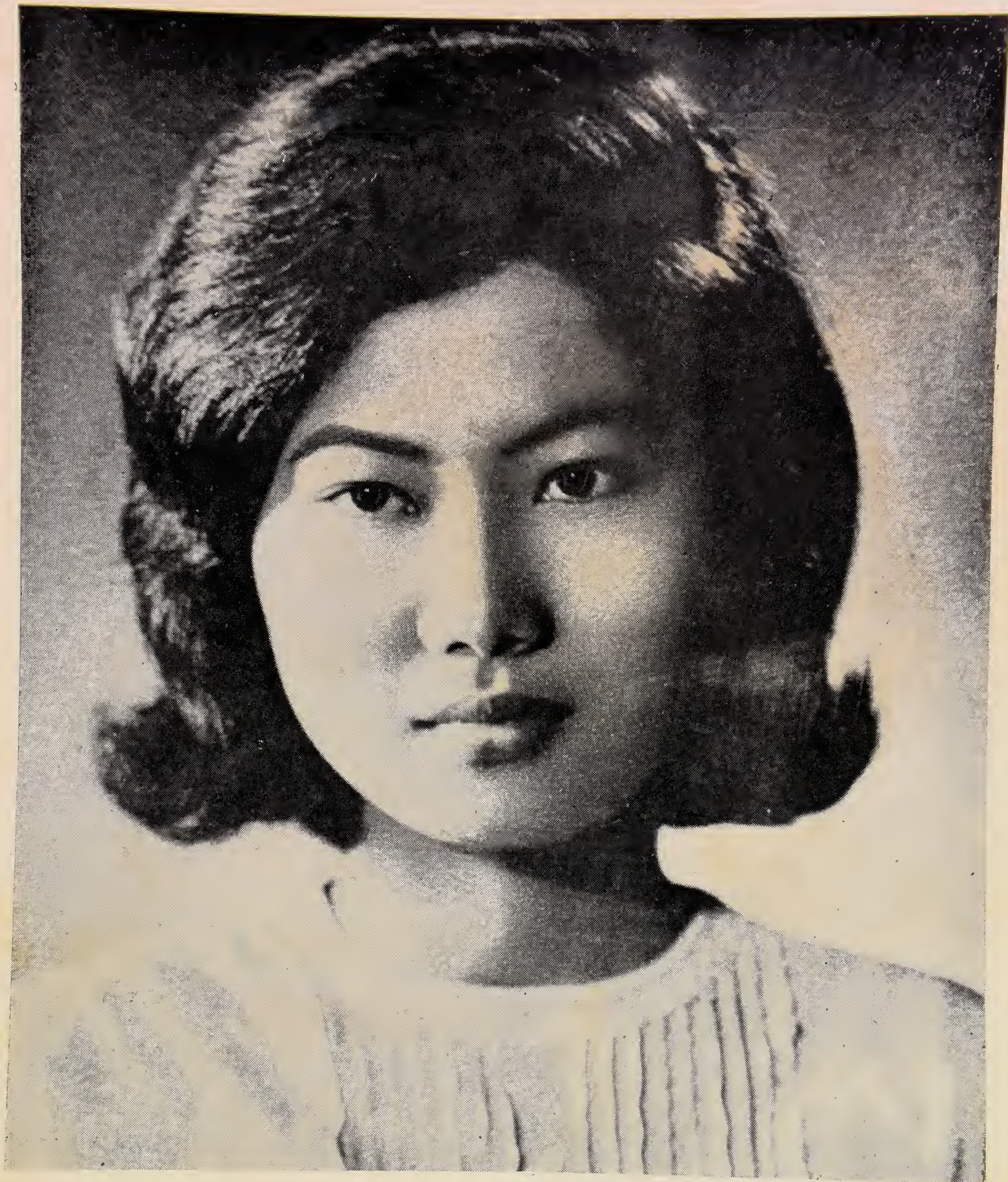
นางเพ็ญพรรณ เทวะผลิน

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒

ยาทิสํ วปเต พีชํ
ตาทิสํ ลภเต ผลํ
กลฺยา ณ การี กลฺยาณํ
ปาปการี จ ปาปกํ

บุคคลหว่านพืชเช่นใด
ย่อมได้ผลเช่นนั้น
ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้ผลดี
ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้ผลชั่ว

เพ็ญพรรณ เทวะผลิน

ชาตะ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๘๔

มรณะ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๑

ประวัติ

เพ็ญพรรณ (สิมารัตน์) เทวะผลิน

เพ็ญพรรณ เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๔ ตรงกับวันเสาร์ ขึ้น ๕ ค่ำ ปีมะเส็ง เวลา ๒๐.๓๕ น. ใกล้เชิงสะพานพุทธยอดฟ้า จังหวัดพระนคร เป็นบุตรีคนหัวปี ของ นาย วนิตย์ และ นางสมร สิมารัตน์ มีพี่น้องร่วม บิดา มารดา ดังนี้:—

๑. เพ็ญพรรณ

๒. จินดา

๓. โกวิทย์

๔. เพลินพิศ

๕. ไวกูณฐ์

การศึกษา

เริ่มต้น ที่โรงเรียนอนุบาล วงเวียนใหญ่ ธนบุรี

ประถมปีที่ ๒ ที่โรงเรียน จังหวัดชลบุรี

ประถมปีที่ ๓—๔ ที่ โรงเรียน จังหวัดยะลา

มัธยมปีที่ ๑—๒ ที่ โรงเรียน "วรนารีเฉลิม" จังหวัดสงขลา

มัธยมปีที่ ๓ ที่โรงเรียนสตรี "ประจวบสมบูรณ์" จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มัธยมปีที่ ๔—๖ ที่ โรงเรียนสายบุรี "แจ้งประชาคาร" จังหวัดปัตตานี

เตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๑—๒ ที่ โรงเรียน "วัฒนาวิทยาลัย" จังหวัดพระนคร

ถึงจะต้องโยกย้ายที่อยู่ และเปลี่ยนโรงเรียนบ่อย ๆ แต่การเรียนของเพ็ญพรรณ ไม่ได้น้อยหน้าใครเลย กลับอยู่ในขั้นดีตลอดมา จึงเมื่อจบชั้นมัธยมปีที่ ๖

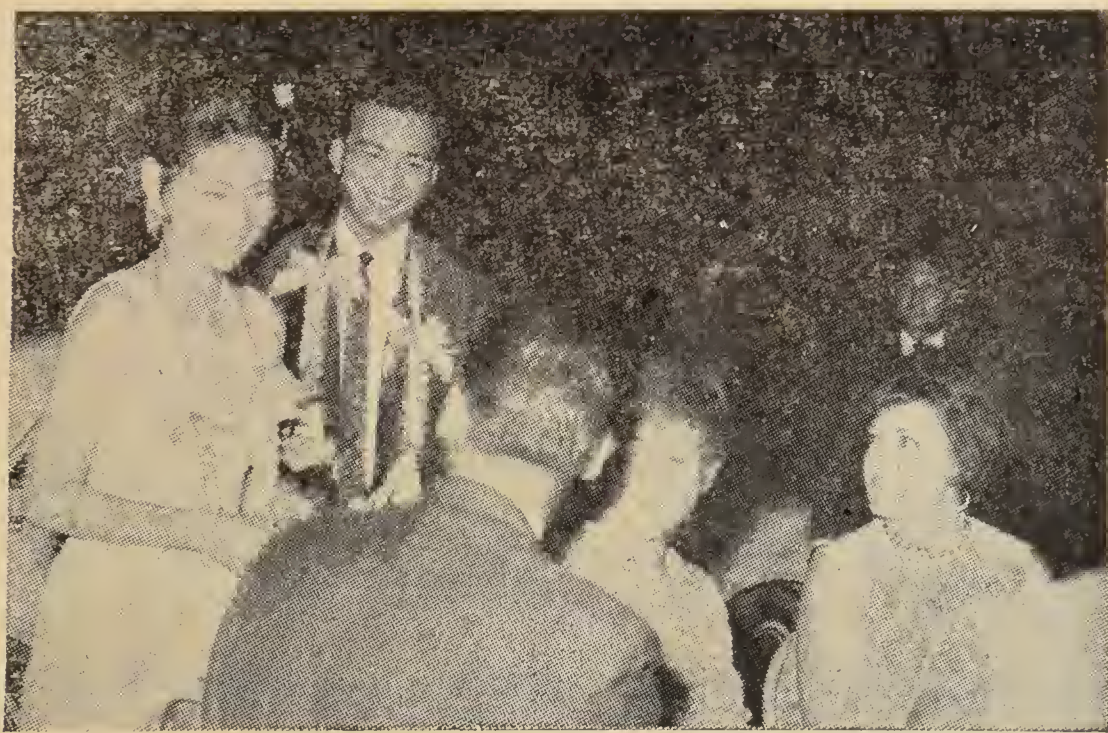

เรียนสำเร็จ จบพลัน ๒๕๐๓

ได้ลองสมัครเข้าสอบแข่งขันชิงทุนฟุลไบร๊ท์ ที่จังหวัดปัตตานี ผลการเรียนดี ทำให้ติดอันดับ ได้รับทุนเข้ามาศึกษาต่อ ในจังหวัดพระนคร ณ โรงเรียน "วัฒนาวิทยาลัย" จนจบสมบูรณ์ขั้นเตรียมอุดมศึกษา

ต่อจากนั้น เพ็ญพรรณ ได้เข้าสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยจุฬา ฯ ทว่าโชคร้าย โดยก่อนถึงกำหนดการสอบ ต่อมทอนซิลอักเสบ เกิดป่วยขึ้นอย่างกระทันหัน จึงพลาดโอกาสไปอย่างน่าเสียดาย จำต้องรอสอบใหม่ในสมัยหน้า และระยะเวลาที่ว่างอยู่ปีหนึ่งนี้ เพ็ญพรรณ ได้สมัครเข้าทำงานที่ ยุวสมาคมแห่งประเทศไทย ซึ่งเวลาทำงาน เริ่มแต่ ๑๓.๐๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น. เท่านั้น โดยเวลาที่เหลือว่างอยู่ไม่ได้ปล่อยให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ได้สมัครเรียนกวดวิชาที่จะเข้าสอบและภาษาอังกฤษในตอนเช้า ส่วนเวลาเย็นหลังจากเลิกงานแล้ว ก็เรียนพิมพ์ดีดต่ออีก เป็นเช่นนี้ตลอด จนปีต่อมาจึงสมัครสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเดิม แต่โชคชะตาเป็นสิ่งที่มนุษย์ลิขิตเองไม่ได้ แม้ว่าเจ้าตัวเองใฝ่ฝันยิ่งนัก ปรารถนาจักเป็นนายแพทย์ สำเร็จมีภูมิวิทยาสามารถรักษาเพื่อนมนุษย์ ให้หลุดพ้นจากทุขทรมานด้วยโรคภัยต่าง ๆ ทว่าเจตนาหวังดีจากใจบริสุทธิ์นี้ กลับพังพินาศไปอย่างไม่คาดคิด ต่อมทอนซิลเจ้ากรรมเกิดทำพิษอักเสบขึ้นมาอีก เลยหมดโอกาสสอบเหมือนเดิม โชควิบัติซ้ำสองแบบนี้ ตกกับตัวผู้ใด

ย่อมเกิดการท้อใจเป็นสามัญธรรมดา กอรปทั้งยังมีน้องชายอีกคนหนึ่งเข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพ ฯ ภาระการส่งเสียลูกถึงสองคนในเวลาเดียวกัน จากผู้ปกครองที่ต้องอยู่ต่างจังหวัด นับว่าเป็นพันธะที่หนักมากอยู่ ด้วยจิตสำนึกความรับผิดชอบของพี่ ซึ่งเผอิญมาเป็นผู้หญิงคนโต เพ็ญพรรณจึงยอมเสียสละ เปิดโอกาสให้อนาคตน้องชายผู้จะเป็นคนสืบวงศ์ตระกูลต่อไป โดยตัวเองเปลี่ยนเข็มทิศชีวิตใหม่ มุ่งหางานทำที่เป็นหลักจริงจังเพื่อได้เงินเดือนมาช่วยส่งเสียน้องให้บรรลุผึ่งวิชา สมปรารถนาเป็นที่ชื่นใจแก่พ่อแม่และญาติพี่น้อง เมื่อความเพียรมี ความสำเร็จย่อมหนีไปไม่พ้น ในที่สุด เพ็ญพรรณก็มาได้งานทำที่บริษัทโตโยต้า มอเต้อร์ เป็นประเดิมเริ่มแรกของชีวิตงานอาชีพ แต่ทำมาได้ประมาณปีเศษก็ต้องลาออก เพราะความก้าวหน้าเป็นยอดปรารถนาของทุกคน และเพื่อดุลยภาพของความเป็นอยู่สืบต่อถึงอนาคต เป็นพลังดันใจให้เพ็ญพรรณเสี่ยงสมัครเข้าทำงานที่ธนาคารแห่งอเมริกา คราวนี้ชะตาเริ่มรุ่งโรจน์ ดลโชคให้เข้าทำได้สมใจหวังนับแต่บัดนั้นตลอดมาเกือบจะครบห้าปี จวบจนกระทั่งวารแห่งชีวิตสุดท้ายนี้

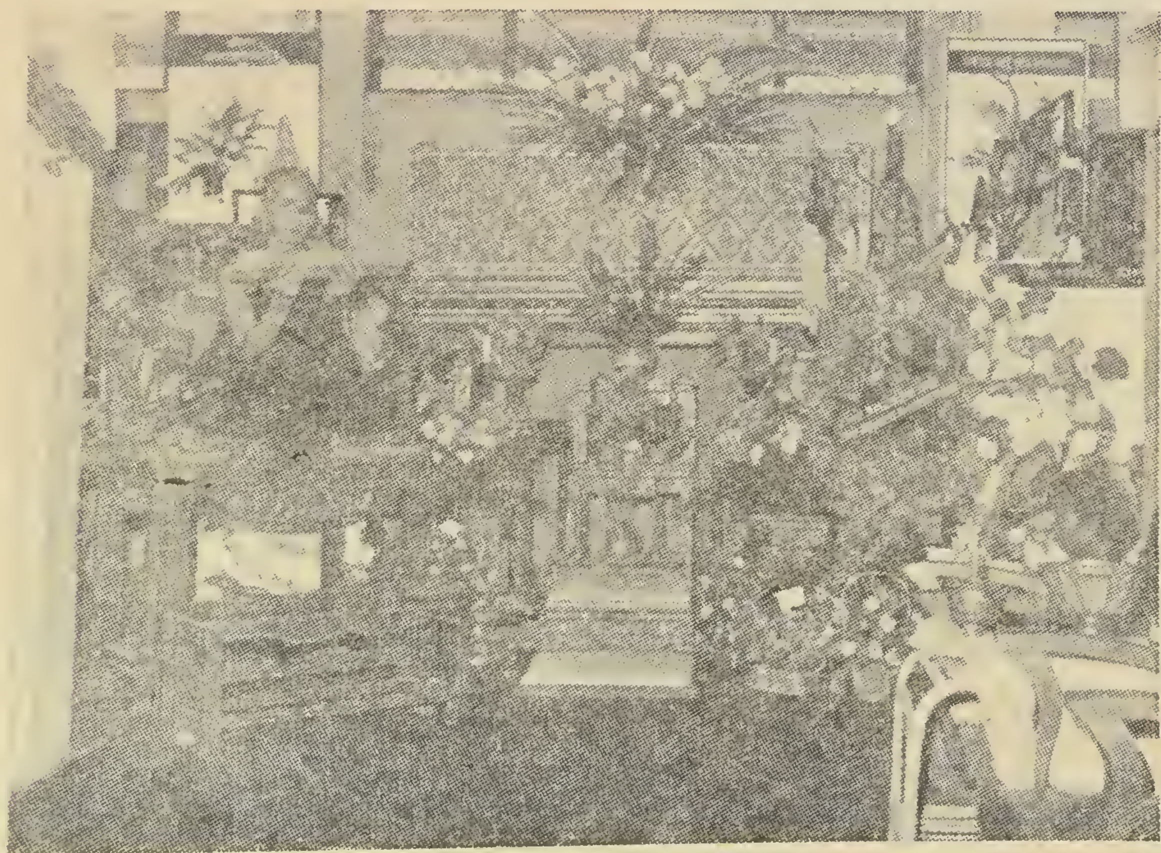

สุขสันต์ วันสมรส ๒๕๑๑

เพ็ญพรรณ สิมารัตน์ ได้ทำการสมรสกับ นายปรียะชาติ เทวะผลิน เมื่อต้นปี ๒๕๑๑ และในวันรุ่งขึ้นหลังจากพิธีสมรสเสร็จสิ้นแล้ว ได้มีโอกาสเดินทางไปพักผ่อน ณ ประเทศญี่ปุ่น ชั่วระยะเวลาหนึ่ง จนเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม เพ็ญพรรณได้ให้กำเนิดบุตรี โดยเด็กถูกนำแยกเลี้ยงไว้ในห้องพิเศษก่อน และหลังจากนั้นได้สี่วันก็มีโอกาสได้เห็นหน้าลูกเพียงสามชั่วโมง โดยในขณะที่รอเวลาการกลับบ้าน เพราะสุขภาพและอาการทั่วไปเป็นปกติดีทุกอย่างแล้ว แต่ในตอนเช้าของวันที่ ๑๖ ตุลา ฯ ประมาณตีหนึ่งเศษ เกิดอาการปวดศีรษะขึ้นมาอย่างไม่มีสาเหตุ อาการเป็นไปอย่าง

รวดเร็ว สุดความสามารถที่นายแพทย์ทั้งหลาย จะช่วยเหลือเยียวยาได้ทันการ เพราะเส้นโลหิตใหญ่ในสมองแตกอย่างกระทันหัน เพียงแต่ประทังการหายใจให้ดำเนินไปได้ด้วยการใช้อ๊อกซิเจนช่วย ทว่าเจ้าตัวไม่ได้สติตลอดมานับแต่เริ่มอุบัติปวดศีรษะ จนถึงวันที่ ๑๗ เดือนเดียวกันก็ขาดอัสสาสะและปัสสาสะ สิ้นลมปราณ เมื่อเวลาประมาณ ๒๒.๑๕ น. สิริชันษาได้ ๒๗ ปี ๓ เดือน ๑๙ วัน ๑ ชั่วโมง ๔๐ นาที ยังความเศร้าสลดให้แก่บรรดาญาติ มิตร ทุกคนเป็นสุดซึ้ง

เมื่อยามยังชีวิตอยู่ เพ็ญพรรณ เป็นที่รักใคร่เอ็นดู แก่คนทั่วไป และเนื่องจาก เป็นคนพูดช้า อ่อนหวาน นุ่มนวล ชวนให้คนปรานี จนใคร ๆ พากันเรียกติดปากเป็นกันเองว่า "หนูน้อย" โดยอุปนิสสัยอันแท้จริงของเพ็ญพรรณ เป็นผู้ยึดมั่นในกรอบประเพณี มีสัมมาคาระวะแต่เชื่อมั่นในตัวเองมาก สามารถรับผิดชอบทั้งในด้านการงานและปกครองตัวเองด้วยดี ไม่มีที่ตำหนิได้เสมอมา และอุปนิสัยทั่ว ๆ ไป กับใครผู้ใดก็ตาม ไม่ว่าจะในด้านการงานที่เกี่ยวข้องอยู่ หรือที่สนิทสนมเป็นส่วนตัวโดยเฉพาะก็ดี เจ้าตัวไม่เคยคิดร้ายหรือก่อความเดือดร้อนให้แก่ใครเลย มีแต่คอยช่วยเหลือสนับสนุนให้ความเป็นมิตร ตามสภาพอันควรด้วยดีเสมอต้นเสมอปลายตลอดมา

ถึงกำหนด อวสาน ๒๕๑๑

เดชะ กุศลผลแห่งความดีที่เธอได้กระทำมา เมื่อยามยังชีวิตอยู่ ขอจงเกื้อกูลเป็นบารมีบุญญาธิการ ส่งวิญญาณของ เพ็ญพรรณ (สิมารัตน์) เทวะผลิน ดลสู่อุตตรสัมปรายภพ สุคติมหาจักร พ้นอุปสรรคมรรคาสมปรารถนา ได้รับมหากุศล ที่ทุกคน ตั้ง

เจตจำนงกระทำบุญแผ่ไปให้ จงถึงดวงวิญญาณ ของ เพ็ญพรรณ (หนูน้อย) เทวะผลิน ไม่ว่าเธอจะบรรลุอยู่ในภพใดก็ตาม ขอจงสัมฤทธิ์ผลพร้อมบริบูรณ์ โดยทุกประการ เทอญ.

อนุสสติ

โสมส่อง ณ เบื้องนภพิจิตร　　กลพิศพิมานบน
เรืองรองดุจรัตนระคน　　รุจิเลขอลงกรณ์
(วสันตดิลกฉันท์ ๑๔)

จวบจนอุบัติการณ์　　สิผสานผสมซ้อน
เพ็ญพรรณ ธ ม้วยมรณ์　　ตละสิ่งก็มืดมัว
(อินทรวิเชียรฉันท์ ๑๑)

ดุจจันทร์สิพลันดับ　　สิริลับตลอดทั่ว
คณะมิตรและญาติตัว　　ก็เสมือนพินาศใจ
(กมลฉันท์ ๑๒)

อนิจจา ธ มาจาก　　สิพลัดพรากมิคืนได้
อนุสนธิ์ ณ หนใด　　อุบัติกรรมผิว์นำพา
(ภุชงคประยาตฉันท์ ๑๒)

ขออาราธนองค์พระแห่งรตนะตรัย　　บันดาลกุศลให้ สุขา
เพ็ญพรรณเทวะผลินลุสิ้นอกุศลา　　ขึ้นสู่ ณ ฟากฟ้า สวรรค์
(สัททุลวิกกีฬิตฉันท์ ๑๙)

สิ้นเสียงก็สิ้นสั่ง　　สิ้นความหวังดั่งความฝัน
จู่ ๆ ก็จากกัน　　ทั้ง ๆ ที่มิเคยคิด
ยิ่งกว่าสายฟ้าฟาด　　กระหน่ำกราดแทบขาดจิต
งวยงงหลงชีวิต　　กรรมลิขิตฤาไฉน
มูลเหตุมิเคยแจ้ง　　จักสำแดงก็หาไม่

ปัจจุบันผันพรากไป สิ้นอาลัยสิ้นใยดี
เหลือให้ไว้เพียงลูก เพื่อพันผูกมิให้หนี
ดุจโซ่ทองคล้องชีวี คิดตามเธอก็หมดหวัง
ต้องอยู่ใช้กรรมเก่า ท่ามกลางเถ้าแห่งความหลัง
ชีพอยู่พอประทัง ยังเพื่อลูกผูกวิญญาณ์
ไปเกิดจงไปดี ดลสุขีสมปรารถนา
สิ้นทุขสัมปทา เกิดชาติหน้าค่อยพบกัน

(กาพย์ยานี ๑๑)

อาลัย

ข้าพเจ้าแทบไม่เชื่อในข่าวตายของเพ็ญพรรณ เพราะอายุเพิ่งได้ ๒๗—๒๘ ปี และไม่น่าจะเป็นไปได้ที่ต้องมาตาย เพราะเส้นโลหิตใหญ่ในสมองแตก โดยที่อายุยังน้อยอยู่ ข่าวนี้ทำให้ข้าพเจ้าและภรรยาต้องมึนงงอยู่หลายวัน เพราะอาลัยเสียดายอย่างที่สุด คล้ายกับบุตรที่รักของข้าพเจ้าคนหนึ่งต้องสูญเสียไป

เพ็ญพรรณเป็นเพื่อนสนิทของบุตรสาวข้าพเจ้าตั้งแต่ร่วมชั้นเรียนหนังสือด้วยกันจากมัธยมต้น ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พอจบมัธยมปีที่ ๓ แล้วต่างก็แยกย้ายจากกันไป จนเพ็ญพรรณจบ ม. ๘ ที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ส่วนบุตรสาวข้าพเจ้าจบที่โรงเรียนเตรียมอุดม เพ็ญพรรณเป็นเด็กโชคไม่อำนวย สอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยไม่ได้ทั้ง ๆ ที่เป็นเด็กเรียนหนังสือเก่งที่สุดคนหนึ่งของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะสุขภาพ (ต่อมทอมซิล) มาทำลายอนาคตลงอย่างน่าเสียดาย เพ็ญพรรณจึงตัดสินใจเข้าทำงานอยู่ที่แบ๊งค์อเมริกาตลอดมาจนสิ้นชีวิต ทราบว่าเป็นที่รักใคร่ของบรรดาผู้ใหญ่และผู้ร่วมงานของแบ๊งค์ดังกล่าว การจากไปของเขาจึงต้องเป็นที่อาลัยของท่านเหล่านั้นไม่น้อยไปกว่าข้าพเจ้า

ข้าพเจ้ายังจำได้ติดตาว่า วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๑ เพ็ญพรรณ กับ คุณปรียะชาติ สามี ได้ไปรับประทานอาหารเย็นร่วมกันกับบุตรสาวข้าพเจ้าที่บ้านพักจังหวัดพระนคร เป็นมื้อสุดท้ายก่อนที่บุตรสาวข้าพเจ้าจะเดินทางไปศึกษาวิชาแพทย์ต่อที่อเมริกา รุ่งขึ้นก็ยังได้ไปส่งที่สนามบินดอนเมือง ก่อนจากกันได้กำชับบุตรสาวข้าพเจ้าว่า อย่าไปให้นานนัก เพราะเขาขาดเพื่อนที่สนิทไป ทำให้เขาต้องว้าเหว่ใจ ประหนึ่งจะเป็นลางบอกว่าอย่าไปให้นานนักเดี๋ยวจะไม่ได้พบหน้ากันอีก หลังจากนั้น เพ็ญพรรณ กับบุตรสาวข้าพเจ้าก็ยังติดต่อส่งข่าวคราวถึงกันตลอดมาในระยะต้น แล้วข่าวจากเพ็ญพรรณก็เงียบหายไป จนเป็นที่ผิดสังเกตและสังหรณ์ใจแก่บุตรสาวข้าพเจ้า สุดท้ายก็ได้รับข่าวร้ายจาก

คุณปรียะชาติ อย่าให้พูดไปเลยว่าบุตรสาวข้าพเจ้าต้องเสียใจเพียงใดต่อข่าวนี้ เขาจะต้องคิดถึงกันและกันโดยทางกระแสจิตไปอีกนานแสนนาน

เพ็ญพรรณเป็นลูกคนโตของพ่อแม่ เป็นเด็กดี รูปร่างสะสวย สุภาพ อ่อนโยน สามารถปกครองตัวเองได้โดยปราศจากเรื่องด่างพร้อยตลอดมาจนจบชีวิตของเขา ย่อมจะนำความอาลัยโศรกเศร้าแก่พ่อแม่และน้อง ๆ โดยเฉพาะคุณปรียะชาติผู้สามีมิใช่น้อย แต่ก็ยังโชคดีอยู่ประการหนึ่งที่ได้ทิ้งสายเลือดเพ็ญพรรณน้อยให้คุณปรียะชาติได้ไว้ทะนุถนอมประหนึ่งดวงใจแทน เพ็ญพรรณผู้เป็นแม่ซึ่งจากไปโดยไม่มีวันกลับมาดูหน้าลูกได้อีก

เรามีการเกิด เป็นเบื้องต้น และมีความตายเป็นที่สุดแก่มนุษย์สัตว์ทุกชีวิต ไม่มีใครจะเหนี่ยวรั้งหลีกหนีความตายไปเสียได้ เมื่อสูญสิ้นรูปกายเป็นเถ้าถ่านไปแล้ว จะคงทิ้งให้รำลึกและสาปแช่งอยู่ก็แต่ความดีและความชั่ว เพ็ญพรรณเป็นเด็กดี ไม่เคยประกอบบาปกรรมใด ๆ ไว้ ย่อมจะทำให้เรารำลึกถึงอยู่ตลอดไป จึงขอให้กุศลผลกรรมดีที่เพ็ญพรรณได้สะสมไว้ในโลกนี้จงเป็นพลาปัจจัยนำดวงวิญญาณน้อย ๆ ของเธอไปสู่สุคติภพตามควรแก่วิสัยเถิด

สพฺเพ ว นิกฺขิปิสฺสนฺติ ภูตา โลเก สมุสฺสยํ
สัตว์ทั้งหลายผู้เกิดแล้ว จักทิ้งร่างกายไว้ในโลก

นามรูปํ ชีรติ มจฺจานํ นามโคตฺตํ น ชีรติ
รูปและนามย่อมสลายไป แต่ชื่อเสียงความดียังคงอยู่ตลอดไป

วิจิตร หิรัญรัศ.
หัวหน้าศาลจังหวัดยะลา

คำไว้อาลัย

แด่

หนูเพ็ญพรรณ เทวะผลิน

เมื่อได้ทราบข่าวการล้มป่วยของหนูเพ็ญพรรณอย่างกระทันหัน ข้าพเจ้าและครอบครัวตกใจ หวาดหวั่น และไม่อยากเชื่อว่าเป็นไปได้ ข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมหนูเพ็ญพรรณที่โรงพยาบาลจุฬาฯ แต่เมื่อเห็นใบหน้าของหนูเพ็ญพรรณก็รู้ได้ทันทีว่า หมดหวังไม่มีทางจะได้ตัวคืนเสียแล้ว เพราะหนูเพ็ญพรรณอาการหนักมากเข้าขั้นโคม่า เนื่องจากเส้นโลหิตใหญ่ในสมองแตก แต่ก็ยังไม่วายที่จะนึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัยให้ช่วย เมื่อกลับมาถึงบ้านก็ได้จัดการทำพิธีทางศาสนาขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ท่านสมเด็จพุฒาจารย์ (โต) และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยคุ้มครองและดลบันดาลให้หนูเพ็ญพรรณพ้นจากภยันตราย แล้วให้บุตรสาวคนโต (สุวนีย์ คุณาไทย) นำน้ำมนต์ไปให้ แต่ก็สายไป หนูเพ็ญพรรณได้สิ้นลมเสียแล้ว นับว่าเป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ยิ่งของข้าพเจ้าและครอบครัว

หนูเพ็ญพรรณได้คุ้นเคยกับข้าพเจ้าและครอบครัวมากว่า ๑๐ ปี เป็นเพื่อนรักเพื่อนใคร่กับบุตรสาวคนที่สองของข้าพเจ้า คือ สุวรรณา คุณาไทย แต่ปัจจุบัน เธอกำลังศึกษา ณ ประเทศออสเตรเลีย ข้าพเจ้าได้ส่งข่าวอันโศกสลดใจนี้ให้สุวรรณาทราบแล้ว เธอตกใจมาก และตอบมาว่า เธอไม่เคยคิดเลยว่าการจากไปต่างประเทศของเธอครั้งนี้จะเป็นการจากเพื่อนที่เธอรักมาก อย่างไม่มีวันจะได้พบกันอีกตลอดชีวิต และได้ส่งความเศร้าสลดใจมายังสามีและบรรดาญาติมิตรของหนูเพ็ญพรรณแล้ว

ตลอดเวลา ๑๐ ปี เศษ ที่หนูเพ็ญพรรณได้เป็นเพื่อนกับบุตรสาวของข้าพเจ้า เธอได้มากิน นอน อยู่ที่บ้านข้าพเจ้าเป็นเนืองนิตย์ ไม่เคยนำความเดือดร้อนและเสียหายมาให้ข้าพเจ้าเลย หนูเพ็ญพรรณเป็นเด็กน่ารัก สุภาพอ่อนโยนและเรียบร้อย เป็นที่รักใคร่ของทุกคนในครอบครัวของข้าพเจ้าตลอดจนผู้ที่คบหาสมาคมด้วย เวลาที่หนูเพ็ญพรรณประสบปัญหาชีวิตที่หนัก ๆ เธอจะต้องมาปรึกษากับข้าพเจ้าเสมอ และจะขอความ

คิดเห็นจากข้าพเจ้าทุกครั้ง หนูเพ็ญพรรณเคารพและนับถือข้าพเจ้าเช่นบิดาบังเกิดเกล้าของเธอ เช่น ก่อนที่เธอจะมีความรักและแต่งงาน หนูเพ็ญพรรณก็ได้มาปรึกษา และข้าพเจ้าก็ได้ให้คำแนะนำและเหตุผลทุกอย่างทุกประการไปด้วยดี นับว่าหนูเพ็ญพรรณเป็นกุลสตรีที่เพียบพร้อมทุกประการ ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่าถึงหนูเพ็ญพรรณจะไปอยู่กับผู้ใด หมู่ใดและคณะใด ก็คงจะเป็นที่รักใคร่ และนำความดีงามมาให้แก่หมู่นั้นและคณะนั้น

การที่หนูเพ็ญพรรณมาด่วนสิ้นชีวิตเสียแต่เมื่ออายุยังเยาว์เช่นนี้ จึงเป็นที่น่าเสียดายยิ่ง และยังความเศร้าโศกสลดใจแก่ข้าพเจ้าและครอบครัวเป็นอย่างมาก แม้จะทราบว่าความแตกดับเป็นธรรมดาของสังขาร แต่ก็ยากจะตัดความอาลัยได้

ข้าพเจ้าขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งต่อ คุณปรียะชาติ เทวะผลิน และบรรดาญาติมิตรของหนูเพ็ญพรรณด้วยความจริงใจ ณ ที่นี้ด้วย

ขอให้บุญกุศลและคุณความดีที่หนูเพ็ญพรรณได้บำเพ็ญไว้ในชีวิตจงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้หนูเพ็ญพรรณไปสู่สุคติภูมิในสัมปรายภพเทอญ.

สุธีร์ คุณาไทย

คำอาลัย

"นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา"

เพ็ญพรรณ สิมารัตน์ ได้เข้าทำงานในธนาคารแห่งอเมริกาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ ทุกคนในธนาคาร ฯ ยังจำได้ดีถึงเด็กสาวรูปร่างแบบบาง กิริยามารยาทสุภาพอ่อนโยน พูดจาไพเราะ มีลักษณะสมเป็นกุลสตรีไทย เป็นที่ประทับใจแก่ทุกคนที่ได้รู้จักเธอ เพ็ญพรรณสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและมีประวัติการเรียนดีมาตลอด เมื่อเพ็ญพรรณเข้ามาทำงานครั้งแรกในธนาคารแห่งอเมริกาในแผนกบัญชี เธอได้รับสมญาว่า "หนูน้อย" จากเพื่อนร่วมงานเนื่องจากเธอมีวัยเยาว์กว่าทุกคนในแผนกและมีรูปร่างเล็กแบบบาง แต่ในด้านการทำงาน เพ็ญพรรณเป็นคนขยันมีความมานะอุตสาหะ สนใจในงานที่ทำและสามารถเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว ไม่เป็นที่หนักใจแก่เพื่อนร่วมงานเลย ในด้านการวางตัวเพ็ญพรรณก็วางตัวได้เหมาะสมและน่ารักมาก แม้ว่าเธอจะเป็นคนเงียบขรึมไม่ค่อยช่างพูดช่างคุย แต่ใบหน้าก็มีรอยยิ้มอยู่เสมอ เพ็ญพรรณให้ความคารวะแก่เพื่อนร่วมงานที่มีอาวุโสกว่า ไม่เคยแสดงกิริยากระด้างกระเดื่องหรือลบหลู่ผู้ใดเลย เธอจึงเป็น "น้องเพ็ญ" ที่น่ารักของเพื่อนร่วมงานที่มีอาวุโสกว่า สำหรับเพื่อนร่วมงานในวัยเดียวกันและเพื่อนร่วมงานรุ่นน้อง เธอก็มีความอ่อนหวานเป็นกันเองให้แก่ทุกคน ดังนั้นชีวิตของเธอในด้านการงานจึงเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับเนื่องมาจากความสามารถในการงาน และการวางตัวได้อย่างเหมาะสมของเธอนั่นเอง ทำให้เป็นที่ประทับใจแก่ทุกคนไม่เฉพาะแต่เพื่อนร่วมงานเท่านั้น "น้องเพ็ญ" ยังเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ที่ได้มาติดต่อธุรกิจการงานกับเธอด้วย

"น้องเพ็ญ" ได้เข้าสู่พิธีสมรสกับคุณปรียะชาติ เทวะผลิน เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ หลังจากนั้นไม่นาน "น้องเพ็ญ" ก็ล้มป่วยด้วยโรคไตอักเสบ

พร้อมกับการตั้งครรภ์ ซึ่งทำให้เพื่อนร่วมงานทุกคนห่วงใยเธอมาก แต่ด้วยความสามารถของนายแพทย์ผู้ทำการรักษา เธอจึงหายเป็นปกติและสามารถให้กำเนิดธิดาน้อยด้วยความปลอดภัยทั้งแม่และลูก แต่อนิจจาเป็นที่น่าเสียใจยิ่งนักที่เธอเพิ่งจะเริ่มชีวิตการเป็นแม่ได้เพียง ๖ วันเท่านั้น เธอก็ต้องมาจากครอบครัวและเพื่อน ๆ ไปโดยไม่มีวันกลับด้วยโรคเส้นโลหิตในสมองแตกโดยฉับพลันเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ สุดวิสัยที่นายแพทย์จะช่วยเหลือเธอได้

การสูญเสียชีวิตของ "น้องเพ็ญ" โดยกระทันหันและโดยไม่มีผู้ใดคาดคิดมาก่อนนี้ ยังความโศกเศร้าสลดใจแก่ญาติมิตร และผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกับเธอเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเพื่อนร่วมงานทั้งธนาคารฯ ได้พร้อมใจกันไว้ทุกข์ให้ "น้องเพ็ญ" หนึ่งวัน บรรยากาศในที่ทำงานวันนั้น ช่างเศร้าสลดและเต็มไปด้วยน้ำตาแห่งความอาลัยรักของเพื่อนร่วมงาน ทุกคนรู้สึกเสมือนได้สูญเสียญาติสนิทในครอบครัวไป คุณงามความดีของ "น้องเพ็ญ" ยังอยู่ในความทรงจำของเราทุกคนยากที่จะลืมเลือนได้

สุดท้ายนี้ขอให้กุศลกรรมและความดีงามที่ "น้องเพ็ญ" ได้บำเพ็ญมาตลอดชีวิตจงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของเธอไปสู่สุคติภพด้วย เทอญฯ

ศิริ วิจิตรานนท์
รองผู้จัดการ ธนาคารแห่งอเมริกา

แด่ น้องเพ็ญพรรณ ด้วยดวงใจ

มรณกรรมของน้องเพ็ญฯ ทำให้เราสูญเสียความสัมพันธ์อันน่ารักประเสริฐยิ่ง ของเราไปอย่างสุดอาลัย

ขอให้ดวงวิญญาณ ของน้องเพ็ญฯ จงได้รับความสงบ ในสันติสุข เทอญ

งานฉลอง คริสต์มาส และปีใหม่ ธนาคารแห่งอเมริกา ๒๕๐๘

กาพย์ยานี

เมื่อยามอยู่เรายัง	รวมพลังทั้งแผนก
ใจผสานงานมิแยก	สามัคคีมีต่อกัน
ยามสนุกเธอร่วม	พวกเรารวมแรงแข็งขัน
ไม่เคยเลี่ยงเกี่ยงกัน	เหมือนพี่น้องปองใจรัก
สิ้นเธอเสียคนหนึ่ง	ความคำนึงนั้นหน่วงหนัก
เราอาลัยเธอยิ่งนัก	สุดจะหักอารมณ์เศร้า
วิญญาณเพ็ญฯ จงเป็นสุข	นิราศทุข จากภพเก่า
แรงบุญทำนำจากเรา	แด่น้องเพ็ญฯ ด้วยดวงใจ

แผนกเงินตราต่างประเทศ
ธนาคารแห่งอเมริกา

แด่ "หนูน้อย" ผู้ไม่กลับมา

"ยงฺกิญฺจิ สมุทยธมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธธมฺมํ"
(สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นล้วนมีความดับไปเป็นธรรมดา)

การ เกิด—แก่—เจ็บ—ตาย เป็นวิสัยสามัญก็จริงอยู่ ถึงจะรู้ ถึงจะเคยเห็น แต่ก็อดเศร้าสลด อดใจหายเสียมิได้ เพราะการจากไปอย่างไม่มีวันกลับมาอีก ของ "หนูน้อย" ผู้เป็นที่เอ็นดู รักใคร่ของพวกเรา ความกระเทือนใจอันใหญ่หลวงครั้งนี้ เชื่อว่าคงไม่ใช่แต่ข้าพเจ้าผู้เดียวแน่ คนที่ได้รู้จักเธอ คงมีความรู้สึกเช่นเดียวกันทั้งสิ้น ข้าพเจ้า เคยอยู่ กินนอน ร่วมทุกข์สุข มากับ ปรียะชาติ ในสมัยตั้งแต่เรียนหนังสืออยู่ในลอนดอน ประเทศอังกฤษ เราอยู่บ้านเดียวกัน แม้จะแยกห้องกัน แต่ถึงเวลากินเราเคยแม้จนกระทั่งแทะกระดูกหมูย่างชิ้นสุดท้ายร่วมกัน เพราะชีวิตนักเรียนบางครั้งก็ลำเค็ญอย่างน่าอนาถ คนที่เคยอยู่ต่างประเทศร่วมกันมา มักจะรู้ไส้กันดี และสนิทสนมเห็นอกเห็นใจผิดเพื่อนธรรมดามากนัก จนหากจะนับความเป็นเพื่อนสนิทก็ยังน้อยไป จะเรียกว่าญาติกันทางใจ ถึงจะไม่ใช่สายโลหิตเดียวกัน ก็อยู่ในขั้นใกล้กันที่สุดแล้ว จึงเป็นทั้งเพื่อนและญาติอันสนิทในทุกกรณีย์ เมื่อ "หนูน้อย" ผู้เสมือนบุคคลคนเดียวกับเพื่อน ต้องมีอันเป็นไปอย่างไม่คาดฝันเช่นนี้ ก็เปรียบประดุจตัวเองพลอยได้รับเคราะห์กรรมไปด้วย

ยังจำได้ถึงตอนที่คนทั้งสองชอบพอกันใหม่ ๆ ได้ดี ความรักทำให้เพื่อนเราเปลี่ยนไปหลายอย่าง ไม่ใช่รักประเภททำให้ตาบอด แต่เป็นชนิดให้ความสว่างแจ่มใส หยุดได้ในความเป็นพวงมาลัยซึ่งลอยสะเปะสะปะหาที่แขวนไม่พบ จบยุติทุกสิ่งได้ เพราะความดี ของ "หนูน้อย" โดยแท้ แม้ครั้งหนึ่ง เพื่อนเราจักเคยไว้หนวดงามสง่าอย่างน่าจงชังเป็นที่สุด จนเพื่อนฝูงทั้งหลายต้องพากันขอร้องให้โกนทิ้ง เพราะเป็นห่วงในสวัสดิภาพตัวของเขา แต่เจ้าของหวงแหนดื้อดันทุรังไม่ยอมเชื่อฟังใครทั้งสิ้น เพียง "หนูน้อย" เท่านั้น ที่ทำให้หนวดงาม ต้องอันตรธานไปได้เหมือนปาฏิหาริย์ และยังมีอีกสิ่งหนึ่ง คือเพื่อนเราผู้เคยเป็นนักดื่มอย่างฉกาจฉกรรจ์ ชนิดเห็นขวดสุราโสภากว่าสาวสวยทั้งหลายในโลกนี้ แต่ไม่ทราบว่าเพราะเหตุอันใดอยู่ ๆ เพื่อนก็หยุด มาถือศีล

ข้อห้าได้อย่างเต็มภาคภูมิ พวกเราเพื่อนสนิทค่อยมองเห็นคุณงามความดีของ "หนูน้อย" ซึ่งเสมือนแววมยุรา ที่ระยับแสงโรจน์ขึ้นมาเป็นลำดับ เรารู้จักเพื่อนเราดีว่าเหมือนลาดื้อ กระบวนการดันทุรังแล้ว หมอเป็นเอกไม่มีใครทาบติด เรื่องจะยอมสยบกันด้วยการใช้อำนาจ หรือพระเดชบังคับเป็นไม่มีทางเด็ด ๆ แต่เมื่อมาถูกไม้นวมอย่างนุ่มนิ่ม เพื่อนเราก็เลยกลายเป็นของเหลว ชนิดไม่ต้องคั้นหรือกลั่นกันอีกแล้ว เพราะ "หนูน้อย" เป็นคนพูดช้า ๆ อ่อนหวาน นุ่มนวล น่ารัก ใครที่ได้รู้จัก อดจะเอ็นดูมิได้ พวกเราพลอยดีใจที่เห็นเพื่อนเป็นผู้โชคดีอย่างที่สุด โดยชั่วชีวิตนี้ คนดีแบบนี้หาได้คงไม่ง่ายนัก การอยู่ร่วมกับคนดี ย่อมมีแต่ความเจริญยิ่งขึ้นไป เรามองเห็นทั้งสองคน แม้จะเพิ่งเริ่มชีวิตใหม่ แต่ก็เอาจริงเอาจัง หวังสร้างอนาคตกันเต็มที่ น่าศรัทธาเลื่อมใสจริง ๆ ยังนึกอยู่ว่าทั้งคู่ต้องประสบพบความสำเร็จสมใจหวังแน่ ๆ แต่แล้วเหตุการณ์อันไม่คาดฝันก็อุบัติขึ้นจนได้ ในทันทีที่ทราบเรื่อง ข้าพเจ้ารีบมาโดยคิดว่ายังคงไม่หนักหนาอะไรมากนัก แต่เมื่อถึงโรงพยาบาล เลยต้องอยู่เป็นเพื่อนปรียะชาติตลอดมา จนถึงวันเวลาวาระสุดท้ายแห่งชีวิต "หนูน้อย" ผู้ที่ใคร ๆ รักมักอยู่ไม่นาน ชะตาลิขิตชีวิตเธอมา ให้อยู่เพียงเท่านี้ การจากไปอย่างไม่มีวันกลับ ถือว่าได้สุดสิ้นเวรกรรมในชาตินี้แล้ว จุดจบของมนุษย์เราเหมือนกันหมดทุกคน คือ ความตาย เพียงแต่จะช้าหรือเร็วเท่านั้นเอง

ขอให้ดวงวิญญาณ ของ "หนูน้อย" อันเป็นที่รักของพวกเรา จงไปสู่สุคติภพเถิด อย่าได้เป็นกังวลอันใดในภูมินี้อีกเลย

"สนฺโต สคฺคปรายนา"

(คนดี มีสวรรค์เป็นที่ไปในเบื้องหน้า)

สุพักตร์ บรุษหงส์

เลขานุการกิตติมศักดิ์ สโมสรโรตารี่ ธนบุรี

คำไว้อาลัย

ในการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของคุณเพ็ญพรรณ เทวะผลิน (สิมารัตน์) พี่สาวของข้าพเจ้าครั้งนี้ยังความสลดใจให้แก่ข้าพเจ้าและครอบครัวข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ก็เพราะข้าพเจ้าและพี่สาวใกล้ชิดกันมาก ข้าพเจ้าได้เห็นพี่สาวข้าพเจ้าปฏิบัติต่อเพื่อนฝูงมิตรสหายที่มาพบปะด้วยอัธยาศัยไมตรี สุภาพ อ่อนโยน เป็นที่รักของทุกท่าน เฉพาะอย่างยิ่งข้าพเจ้าเป็นน้องคนเดียวที่มีโอกาสได้อยู่อย่างใกล้ชิด และได้เป็นผู้ปกครองอบรมสั่งสอนข้าพเจ้าทุกอย่างมาตลอดเวลาแทนคุณพ่อและคุณแม่ ดังนั้นจึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าข้าพเจ้าจะไม่รักและอาลัยอย่างสุดซึ้ง การจากไปของพี่สาวข้าพเจ้าครั้งนี้ ข้าพเจ้าและครอบครัวจึงอาลัยเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้พี่เพ็ญจะจากเราไปแล้วก็ตามแต่ความดีและชื่อก็ยังปรากฏอยู่มิรู้ลืม โอกาสนี้ข้าพเจ้าจึงขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายตลอดจนกุศลกรรมที่พี่สาวข้าพเจ้าได้สร้างสมไว้ จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของพี่เพ็ญจงได้รับความสงบในสันติสุขเทอญ.

โกวิทย์ สิมารัตน์

๑๙๕ พหลโยธิน ซอย ๑ ซอยลือชา พระนคร

แด่เพ็ญ

เพ็ญที่รัก แม้ว่าเพ็ญจะมาร่วมเรียนกับเราเพียง ๒ ปีก็ตาม แต่ความอ่อนหวานและความเป็นกันเองของเพ็ญ ทำให้เราทุกคนรู้สึกว่า ได้สนิทสนมและเป็นเพื่อนกับเพ็ญมานานนับปีแล้ว ไม่ว่าพวกเราจะทำอะไร เมื่อไร และที่ไหน เพ็ญจะร่วมไปกับเราเสมอ เราสนุกสนานกันตามประสาเด็ก โดยที่ไม่มีใครสักคนที่จะทราบมาก่อนว่า เจ้าโรคร้ายนั้นได้แอบแฝงอยู่ในตัวเพ็ญตลอดมา แม้แต่ตัวเพ็ญเองก็เถอะ.

วันแต่งงานของเพ็ญ พวกเพื่อน ๆ ก็ไปกันอย่างพร้อมหน้า ทุกคนรู้สึกยินดีที่เห็นเพ็ญมีความสุข จากนั้นเราก็ได้ข่าวว่าเพ็ญจะมีน้อง พวกเราดีใจที่จะมีหลานเพิ่มอีก แต่อนิจจา เราได้หลานสาวสมใจ แต่เราต้องสูญเสียเพ็ญไปอย่างคาดไม่ถึง ทุกคนตกตะลึง เมื่อทราบข่าวของเพ็ญ บอกไม่ถูกว่า ระหว่างความดีใจ และเสียใจนั้น มากน้อยกว่ากันเพียงไร บอกได้แต่ว่า เสียดายเพ็ญ เสียใจมากที่เพ็ญมาด่วนจากไป โดยที่ไม่มีเพื่อนได้ทันเห็นใจสักคน และก็สงสารหลานจนบอกไม่ถูก ไปดีเถอะนะเพ็ญที่รัก.

เพ็ญจ๋าเพ็ญ เพ็ญอยู่ที่ไหนหนอ　　เวรใดก่อให้ต้องพรากไปจากเพื่อน
เรารักเธอเสมอใจไม่เคยเลือน　　จิตเสมือนเตือนสัมพันธ์มั่นกันมา
เราเคยนอนเคยกินสิ้นทุกอย่าง　　เมื่อยามว่างสนุกกันตามประสา
พ้นวัยเรียนเราไม่เลือน "วัฒนา"　　เพ็ญเคยมาร่วมมิตรสนิททุกปี
บัดนี้คงไม่เห็นเพ็ญอีกแล้ว　　เพ็ญคลาดแคล้วด่วนดับลับหนี
เหมือนเพ็ญจันทร์พลันพรากจากธาตรี　　เพ็ญคนดี จงสู่สุคติ เทอญ

๓๑ ธ.ค ๑๑

เพื่อนวัฒนา รุ่น ๔๑

อาลัยเพ็ญพรรณ

มาตรว่า "เพ็ญพรรณ" (สิมารัตน์) เทวะผลิน จะมาร่วมสมาชิกครอบครัว "เทวะผลิน" ในฐานะบุตรสะใภ้ ในระยะเวลาอันสั้น พวกเราก็ซึ้งในอุปนิสัยความดีของเธอ เฉพาะอย่างยิ่ง เพ็ญ ฯ สุขุม เพียบพร้อมด้วยความไม่ประมาท สมดั่งพุทธวจันที่ว่า.—

"อปฺปมาทญฺจ เมธาวี ธนํ เสฏฺฐํว รกฺขติ"

(ปราชญ์ย่อมรักษาความไม่ประมาทไว้ เหมือนทรัพย์อันประเสริฐสุด)

ดังจะเห็นได้จากการกระทำทุกสิ่ง อันเป็นผลพึงมีต่อบิดามารดา นับเป็นความไม่ประมาท และกตัญญูกตเวทีต่อผู้ให้กำเนิดอย่างสูง ยากที่ใครผู้ใดจะสำนึกได้ดังนี้ เป็นที่น่าเสียดาย เราเสียใจมากที่เธอมาด่วนจากไปอย่างกระทันหัน แต่ยังมีสิ่งหนึ่งที่เพ็ญ ฯ ไม่ทันมอบหมายก็คือ แม่หนูบุตรีสุดที่รักอันเป็นสายเลือดของเธอร่วมกับ "ปรียะชาติ" ผู้สามี ทว่าถึงเพ็ญ ฯ จะไม่มอบ พวกเราก็ตั้งมั่นในมนุษยธรรมภาคภูมิใจที่จะทำนุถนอมโอบอุ้มแม่หนู หลานปู่ย่าผู้นี้จนที่สุด และที่สุด เราไม่คำนึงสิ่งใดที่จะมาเป็นอุปสรรคให้เกิดมารในใจ "ปรียะชาติ" ซึ่งรัก "เพ็ญ ฯ" ด้วยน้ำใจบริสุทธิ์ รักคุณงามความดี ไม่มีสิ่งอื่นใดมาแอบแฝงเจือปน พวกเรา "เทวะผลิน" ทุกคนยึดมั่นในมตินี้ และร่วมกันประกอบการกุศลเป็นเปตพลี ขอเพ็ญ ฯ จงได้รับส่วนบุญราศีที่เราญาติมิตรอุทิศให้ หากวิถีญาณใด ๆ ทำให้เพ็ญ ฯ สำนึกได้ จงอย่าเป็นห่วงกังวล วิญญาณเพ็ญ ฯ จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพนั้นเทอญ.

"รูปํ ชีรติ มจฺจานํ นามโคตฺตํ นชีรติ"

แม้เพ็ญพรรณอันต ละจากขันธ์ ความดีมั่นคงนักสมศักดิ์ศรี
ดีเพ็ญ ๆ อยู่คู่ฟ้าและธาตรี เป็นสักขีพยานชั่วกาลเอย

๒๕ ธ.ค. ๒๕๑๑

อาลัยแม่

แม่จ๋าแม่ ลูกแลไปทางไหน ล้วนเยื่อใยความรักประจักษ์ถ้วน
รักของแม่รักแท้ไม่แปรปรวน เป็นรักล้วนธรรมชาติปราศมารยา

(ครูเทพ)

พอฉันลืมตาขึ้นดูโลก ฉันก็เห็นแสงแรกที่แจ่มกระจ่างกว่าแสงอาทิตย์ แสงนั้นเปล่งปลั่งอยู่ในความดำสนิทของดวงตาแม่ฉัน

เมื่อฉันร้องไห้ ใครจะโอบอุ้มกอดก็ไม่อุ่นเท่าอ้อมแขนหนึ่ง ที่ฉันจะหยุดร้องหยุดพิรี้พิไรเป็นปลิดทิ้ง เพราะอ้อมแขนนั้นบอกฉันว่ารักและห่วงใยนักหนา

บางทีฉันอยากพูด แต่เพราะฉันยังเยาว์วัยนัก ฉันจึงอธิบายไม่ได้ว่าต้องการอะไร หิวหรือ เจ็บปวดหรือ ไม่สบายหรือ แต่ฉันไม่เห็นจำเป็นจะต้องพูดเลย แม้ฉันไม่อธิบายด้วยปาก แต่ตาของฉันก็บอกให้บุคคลหนึ่ง รู้ว่าฉันต้องการอะไร เจ็บตรงไหน และหิวหรือเปล่า

อาหารอะไรก็ไม่อร่อยเท่าอาหารที่แม่ให้ฉัน เพราะมันเจือด้วยความรักและอ่อนหวานกว่าสรรพสิ่งใดในโลก ฉันเติบใหญ่แข็งแรงเพราะอาหารแรกที่ได้ลิ้ม เมื่อโตแล้ว ฉันออกจะลืมว่ารสชาติของน้ำนมแม่หวานหอมแค่ไหน แต่ฉันรู้ดีนักหนาเมื่อแอบอยู่กับอกแม่ และรู้ว่าแม่รักฉันมากมายกว่าความรักของใครในโลก

แต่เพราะฉันคงจะทำบุญร่วมกับแม่มาระยะสั้นเกินไป ฉันจึงไม่ได้รู้จักหลาย ๆ สิ่งที่ทารกทั่วไปได้รับจากแม่ ทว่า ก็คล้ายกับฉันรู้จัก เพราะมีผู้ที่รักฉันได้พยายามทดแทนสิ่งที่แม่ไม่อาจให้ฉันได้ และฉันก็รับทุกสิ่งไว้ด้วยความรู้สึกยินดี เหมือนทารกพึงรับเอาจากแม่

สิ้นแม่เสียแล้ว เหมือนเดือนดับจากโลก อาทิตย์ลับแสงจากท้องฟ้า หมดความอบอุ่นแจ่มใสไปมากมาย เคราะห์ฉันยังดีที่มีพ่อผู้พยายามทำตัวแทนแม่ ฉันจึงเหมือนกับมีทั้งพ่อและแม่อยู่ในตัวบุคคลคนเดียวกัน ความอบอุ่นที่ฉันได้รับคือความรักจากพ่อ

และบรรดาญาติ ฉันจึงมีกำลังใจที่จะอยู่อย่างเด็กที่แข็งแรง ต่อไปฉันก็จะยืนหยัดอยู่บนโลกอันแจ่มใสด้วยขาที่มั่นคง ความคิดของฉันคงจะปลอดโปร่ง ดวงตาของฉันน่าจะเห็นสรรพสิ่งต่าง ๆ ว่าสวยงาม เพราะเหนือขึ้นไปบนฟากฟ้าโน้น ฉันเชื่อว่า แม่จะมองลงมาดูฉันอยู่ด้วยความรักและห่วงใย แค่นี้ก็พอแล้วที่ฉันจะรู้สึกอบอุ่นและมีพลังใจ

เมื่อฉันโตพอรู้ความ และในยามที่ฉันเติบใหญ่ สิ่งแรกและสิ่งหนึ่งที่ฉันหมายมั่นจะทำให้จงได้ คือบุญกุศล เพื่อที่ชาติหน้าเราจะได้เกิดเป็นพ่อแม่ลูกกันไปตลอดระยะอันยืนยาวนาน ไม่ต้องพลัดพรากจากกันในเวลาใกล้เกินไป เหมือนชาตินี้

เพราะดิฉันก็ขาดแม่ จึงพอจะเข้าใจความรู้สึกของลูกที่ไร้แม่ได้ดี ดิฉันขอเขียนแทนบุตรน้อยของคุณ ความรู้สึกของเราทั้งสองคงจะใกล้เคียงกันมาก

ขอกุศลบุญราศีที่คุณได้กระทำไว้ รวมทั้งบุญกุศลที่คุณปรียะชาติ มวลญาติและมิตร จงดลบันดาลเป็นอิฏฐวิบุลผล ส่งให้คุณประสบความสุขในสัมปรายภพด้วยเทอญ

ผกาวดี อุตตโมทย์

โรงเรียนสตรีจุลนาค พระนคร

การวิจารณ์ดวงชะตา

ของ

คุณเพ็ญพรรณ เทวะผลิน

เพียงสังเขป

โดย *พรหมเมธ*

ก่อนอื่นข้าพเจ้าใคร่ปรารภสักเล็กน้อย เรื่องการวิจารณ์ดวงชะตาของ คุณเพ็ญพรรณ เทวะผลิน ผู้ล่วงลับไปแล้วนี้ ความจริงคุณเพ็ญพรรณ ฯ กับข้าพเจ้าไม่ค่อยจะรู้จักสนิทสนมกันเท่าใดนัก ส่วนคุณปรียะชาติ เทวะผลิน ผู้สามีนั้น จึงมีความสนิทสนมกันมากเสมือนญาติพี่น้องที่ใกล้ชิด เพราะครอบครัวของคุณปรียะชาติ ฯ นับจากบิดา-มารดาและญาติพี่น้องภายในครอบครัวเป็นต้นมา ได้รู้จักชอบพอนับถือช่วยเหลือซึ่งกันและกันมานานนับสิบปียี่สิบปีได้แล้ว หรือพูดอีกทีหนึ่งตั้งแต่คุณปรียะชาติ ฯ ยังเป็นเด็กนักเรียนอยู่ คุณเพ็ญพรรณ ฯ จึงถือว่าเพิ่งได้มาเป็นสมาชิกของครอบครัวนี้ไม่ถึงปี ความสนิทสนมคุ้นเคยจึงน้อยไป แต่ถึงอย่างไรก็ตามเขาก็ให้ความเคารพนับถือเสมือนญาติผู้ใหญ่คนหนึ่งเช่นเดียวกับคุณปรียะชาติ ฯ ผู้สามีของเขาเช่นกัน ดังนั้น เมื่อคุณเพ็ญพรรณฯ ได้ด่วนมาถึงแก่มรณะกรรมไปครั้งนี้ในเมื่ออายุยังน้อยและยังไม่ถึงกาลเวลา จึงเป็นที่เศร้าโศรกสลด และอาลัยยิ่ง ของผู้เป็นสามี และบิดามารดา ตลอดญาติพี่น้องมิตรสหายโดยทั่วไปทั้งชายหญิง ด้วยเหตุนี้คุณปรียะชาติฯ จึงได้ขอร้องให้ข้าพเจ้าได้ช่วยเขียนวิจารณ์ดวงชะตาทั้งกำเนิดและมรณะของคุณเพ็ญพรรณ ฯ ผู้เป็นภรรยาอันได้ล่วงลับไปแล้วไว้เป็นอนุสรณ์และเป็นความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ สำหรับท่านผู้สนใจในวิชาโหราศาสตร์นี้ด้วย

เรื่องนี้ ความจริงข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้รับเกียรติจากคุณปรียะชาติ ฯ ผู้เสมือนหลานชายที่รักของข้าพเจ้าอันสนิทเป็นอย่างมาก ทั้งข้าพเจ้าเองก็มีความเต็มใจที่จะสนองรับ

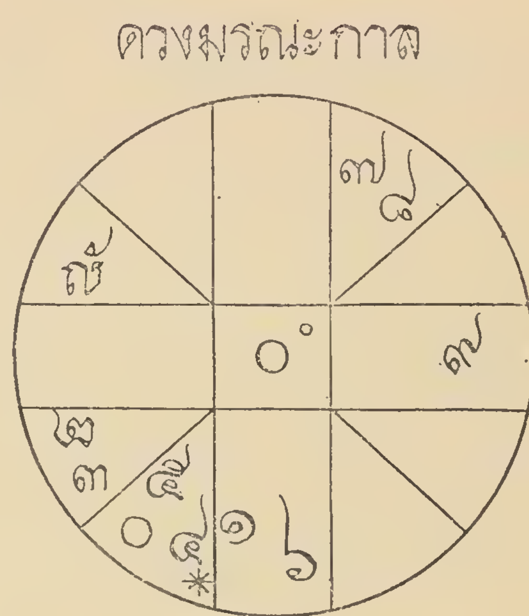
เกียรติอันนี้อย่างภูมิใจเช่นกัน หากแต่เป็นที่น่าเสียใจอยู่นิดหนึ่งว่า ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะมีเวลามากมายนัก เพราะข้าพเจ้า ต้องมีภาระ กิจทางอื่น ต้องปฏิบัติ จัดทำอยู่ หลายอย่างจึงไม่ค่อยจะได้มีเวลาว่าง ซึ่งเป็นเหตุผลอันหนึ่งที่ทำให้การวิจารณ์ดวงชะตาของผู้ล่วงลับไปแล้วนี้ไม่ละเอียดเพียงพอ จึงคิดว่าจะขอให้คำวิจารณ์ไปในทำนองแบบไทย ๆ ธรรมดาเรานี่เองไม่มีวิจิตรพิสดารอะไรมากนัก เพราะมีเวลาน้อยเต็มทีดังได้อนุสนธิไว้ข้างต้นนั้นแล้ว จึงใคร่ขอออกตัวและขออภัยจากท่านผู้อ่านหรือผู้สนใจในวิชาการนี้ไว้ด้วย หากการวิจารณ์ดวงชะตานี้มีการผิดพลาด หรือขาดตกบกพร่องด้วยข้อหนึ่งข้อใดก็ตามหรืออาจจะด้วยความโง่เขลาเบาปัญญา ข้าพเจ้าขอน้อมรับผิดแต่ผู้เดียว และถ้าหากการวิจารณ์นี้ได้เกิดผลเป็นบุญเป็นกุศลมากหรือน้อยก็ตาม ข้าพเจ้าขอตั้งจิตอธิษฐาน ส่วนบุญส่วนกุศลนั้น ๆ ให้แด่ท่านบูรพาจารย์ทุกท่านทุกยุคทุกสมัยและคุณเพ็ญพรรณ ฯ เจ้าดวงชะตาผู้ล่วงลับไปแล้วด้วยเทอญ

ดวงสูติกาล

๗ ๕ฯ ๘ ค่ำ ปีมะเส็ง
วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๘๔
เวลา ๒๐.๓๕ น.

ดวงมรณะกาล

๕ ๑๑ฯ ๑๑ ค่ำ ปีวอก
วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๑
เวลา ๒๒.๑๕ น.

ตามพื้นดวงชะตากำเนิดของเจ้าชะตา ซึ่งลัคนาสถิตอยู่ในราศี ธนู โดยพระเคราะห์ดาวพฤหัสบดีเป็นเจ้าเรือนลัคนาหรือเรียกว่าตนุลัค เจ้าชะตาเกิดวันเสาร์นับตามมหาทักษาแล้วจะ ต้องถือว่า ดาวพฤหัสบดี ดำรงตำแหน่ง เป็นดาวอายุของเจ้าชะตาอีกตำ-

แหน่งหนึ่ง ซึ่งในดวงชะตาเดิมดาวพฤหัสบดีได้ไปสถิตอยู่ในภพที่ ๖ ของลัคนากำเนิด อันถือว่าเป็นภพอริ (ศัตรู) นอกจากนี้แล้วดาวพฤหัสบดียังเป็นตนุเศษอีกด้วย จึงขอวิจารณ์ว่า เมื่อดาวอายุของเจ้าชะตาเป็นอริหรือสถิตอยู่ในภพอริก็เท่ากับว่าชะตาจะเป็นคนที่มีสุภาพร่างกายไม่สมบูรณ์เท่าใดนัก จะต้องมีโรคภัยไข้เจ็บคอยเบียดเบียนบั่นทอนอยู่เสมอเป็นประจำ เสมือนมีศัตรูคอยจองล้างจองผลาญคิดประหัดประหารอยู่ตลอดเวลา ทำให้เจ้าชะตาไม่มีความเป็นปกติสุขได้เช่นเขาทั้งหลาย หรือจะพูดได้อีกอย่างหนึ่งว่าเป็นผลกรรมอันหนึ่งของเจ้าชะตาที่ได้ก่อหรือกระทำไว้ในอดีตชาติและจะเป็นผลร้ายทำให้เจ้าชะตาไม่อาจจะมีอายุยืนยาวนานได้ตามสมควรแก่กาลเวลา เรื่องนี้ ข้าพเจ้าจำได้ว่าก่อนที่เจ้าชะตา จะแต่งงานได้ เคยตรวจดู ดวงชะตาให้ครั้งหนึ่งและได้ชี้แจงเหตุผลในเรื่องนี้ให้เจ้าชะตาได้รับทราบไว้เหมือนกัน แต่ดูเหมือนเจ้าชะตาจะรู้สึกเฉย ๆ จะพูดว่าไม่สนใจเท่าใดนักก็ได้และคงจะไม่เชื่อว่าชะตากรรมของตนเองจะเป็นเช่นนั้นเพราะในครั้งนั้นได้แนะนำไว้ว่า หากมีโอกาสและมีทุนทรัพย์พอจะเสียสละได้ ก็ควรจะเสียสละกระทำคุณงามความดี โดยควรสร้างพระพุทธรูปปฏิมากรขัดสมาธิ (ปางสะดุ้งมารหรือขัดสมาตร์เพ็ชร์) ก็ได้ ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๙ นิ้ว แล้วนำถวายแด่วัดใดวัดหนึ่งก็ได้ เพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลนั้นให้แก่ท่านเจ้าและนายเวรไปเสียเท่ากับเป็น ชดใช้หนี้สินหรือผลกรรมชั่วอันได้กระทำไว้ในอดีตชาติ จะได้ช่วยบรรเทาเบาบางหรือยับยั้งความทุกข์ยากและต่ออายุให้ยืนยาวนานออกไปอีก เพราะบุญกุศลที่ได้สร้างนี้เท่ากับเราได้กระทำกรรมดีเพื่อไปช่วยลบล้างกรรมชั่วในอดีตให้เบาบางหรือหมดไปก็ได้ เรื่องดาวอายุในดวงชะตาเป็นอรินี้ ได้เคยสังเกตพบเห็นมามากแล้ว มักจะทำให้เจ้าชะตามีอายุสั้นหรือได้รับภัยพิบัติต่าง ๆ นานาอยู่เสมอสำหรับดวงนี้นอกจากดาวอายุในภพอริแล้ว ในภพนั้นยังมีดาวมฤตยูเข้าร่วมอยู่ราศีเดียวกันด้วย การที่ดาวมฤตยูเข้าอยู่ร่วมกับดาวเจ้าเรือนลัคหรือตนุเศษก็ดี ถือว่าเป็นผลทำให้ ดาวพฤหัสบดี ต้องอ่อน กำลังคล้าย กับมีเครื่อง มาตัดทอน ให้หมด ความเข้มแข็งและอิทธิพลลดน้อยลงไปมาก เท่ากับไปสร้างความทุกข์ร้อนให้ตลอดกาล จึงเป็นผลสะท้อนทำให้เจ้าชะตา มีความไม่ปกติ สุขกายเป็นคนขี้ โรค ถูกเบียดเบียนทำให้อวัยวะบางส่วนต้องได้รับการกระทบกระเทือนมีจุดอ่อนถึงขั้นจะต้องได้รับอันตรายแก่ชีวิตอย่างแน่แท้ ตาม

ความหมายของดวงดาวที่สถิตอยู่นั้นระบุหมายถึงอวัยวะส่วนบน คือระบุตั้งแต่คอขึ้นไปหาศีรษะ และการกระทบกระเทือนหรือความเจ็บปวดของอวัยวะส่วนนี้ ตามอิทธิพลของดาวพระเคราะห์ไม่แสดงความเผ็ดร้อนแรงหรือปุบปั๊บทำให้เจ้าชะตาเป็นอะไรไปโดยฉับพลัน แต่เป็นไปอย่างลึกลับเกือบจะไม่รู้สึก ก็ถืออยู่ในลักษณะอันตรายร้ายแรงเช่นกันเพียงแต่ไม่แสดงอาการให้เห็นว่าร้ายแรงเท่านั้น ในระบบคอระบบศีรษ์ของเจ้าชะตาจะถูกโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนหรือคอยทำลายชนิดที่เรียกว่าเป็นศัตรูไม่เปิดเผย คอยรอจังหวะว่าเมื่อใดเจ้าชะตาจะอ่อนแอหรือจะหมดหนทางต่อสู้เสียแล้ว อีกประการหนึ่งนั้นตำแหน่งดาวพระเคราะห์ที่สถิตอยู่ในภพต่าง ๆ ของเจ้าชะตา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภพปุตตะหรือราศี เมษย์ มีดาวพระเสาร์เข้าไปครองแทนเจ้าเรือนอยู่ ดาวพระเสาร์เราถือว่าเป็นดาวบาปเคราะห์และเป็นดาวที่ให้โทษรุนแรงมากจะหาคุณได้น้อยเต็มที่ เมื่อไปสถิตอยู่ในราศีเมษย์ ซึ่งเทียบกับส่วนร่างกายของมนุษย์แล้วจะเป็นอวัยวะส่วนสมองโดยตรงรวมไปถึงประสาทต่าง ๆ ในสมองด้วย จึงทำให้เป็นข้อแน่ชัดลงไปอีกว่าในส่วนสมองของเจ้าชะตาอยู่ในสภาพถูกรบกวนหรือมีศัตรูคอยประหัตประหารตลอดเวลาและเป็นศัตรูลึกลับอย่างที่กล่าวแล้วเพียงแต่รอโอกาสที่จะเผด็จศึกขั้นแตกหักเท่านั้น นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ชี้ชัดว่าเจ้าชะตามีภาวะความเป็นไปถึงแก่ทำให้สูญเสียชีวิต กล่าวคือในตำแหน่งปุตตะของเจ้าชะตาจะเป็นปุตตะในทางลัคนาก็ดีหรือในทางตนุเศษก็ดี ล้วนเป็นภพที่ดาวบาปเคราะห์เข้าสถิตย์และครองอยู่ทั้งนั้น แถมภพปุตตะทางตนุเศษเจ้าเรือนจริง ๆ เป็นดาวพุธซึ่งเป็นกาลกรณีเดิมของวันเกิดของเจ้าชะตาอีกด้วย เป็นเหตุให้ถือได้ว่าก่อนที่เจ้าชะตาจะเสียชีวิตจะมีบุตร เข้าเกี่ยวข้องเป็น มูลเหตุเริ่มต้นอยู่ ด้วยและอาศัยที่ เจ้าชะตามีจุดอ่อนเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว หรือมิฉะนั้นจะได้รับความวิบัติขัดสนจากบุตรเป็นชนวนเหตุก็ได้อีกโสตรหนึ่งในเมื่อเจ้าชะตาจะยังมีชีวิตอยู่ต่อไป นอกจากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วนี้ ก็ยังมีอีกเหตุหนึ่งที่เป็นสาเหตุอันจะทำให้เจ้าชะตาได้รับความสูญเสียก็คือขณะนี้ลัคนาจรของเจ้าชะตาได้โคจรไปสถิตอยู่ในภพที่ ๔ ของลัคนา คือในราศี มีน ซึ่งเป็นราศีอำพุ ท่านได้กล่าวไว้ว่าลัคนาจรของผู้ใดหากโคจรเข้าราศีอำพุแล้ว ท่านผู้นั้นจะได้รับความสูญเสียความทุกข์ยากและภัยพิบัติต่าง ๆ ถ้าหากไม่มีดาวพระเคราะห์ที่ให้คุณช่วย

เหลือหรือยับยั้งไว้ ทั้งในราศีมีนปัจจุบันก็มีดาวพระเสาร์และพระราหูโคจรเข้ามาครองอยู่เท่ากับลัคนาจรของเจ้าชะตาโคจรมาต้องดาวบาปเคราะห์เข้า เปรียบเหมือนพบกับศัตรูและอันธพาลที่ไม่เคยปรานีใครจึงทำให้สภาพของเจ้าชะตาจะดำรงทรงอยู่ได้ต่อไปนั้นยากมาก รวมความแล้วเหตุที่จะทำให้เจ้าชะตาต้องสูญเสียชีวิตในครั้งนี้มีอยู่สามทางด้วยกันโดยคร่าว ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว

ที่นี้หวนมาพูดถึงวันมรณกาลหรือมรณกรรมของเจ้าชะตาว่า เนื่องจากสาเหตุอย่างใดและดาวพระเคราะห์อะไรที่ทำให้เจ้าชะตาได้ถึงแก่กรรมลง เท่าที่พิจารณาตามลักษณะและอิทธิพลของดาวพระเคราะห์ที่โคจรมาสถิตอยู่ในภพต่าง ๆ โดยเฉพาะภพที่ ๔ ของลัคนา มีดาวพฤหัสบดีเป็นเจ้าเรือนและเป็นเจ้าเรือนของลัคนาในราศีธนูด้วย มีดาวพระเสาร์และดาวพระราหูโคจรมาสถิตย์อยู่และมาทับหรือมาร่วมกับดาวพระอังคารเดิม ซึ่งถือว่าเป็นศัตรูกันอย่างสำคัญ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำให้สถาบันหรือสภาพของเจ้าเรือนต้องสั่นเสทือนและหมดอำนาจ อิทธิพลลงทันทีเท่ากับตัวเจ้าเรือนเองหมดฤทธิ์หมดเดชที่จะยับยั้งหรือต่อสู้ใด ๆ ต่อศัตรูผู้มารุกรานแล้ว ทั้งตัวเจ้าเรือนเองก็โคจรมาอยู่ในตำแหน่งที่เสื่อมทรามไม่มีพละกำลังอันใดที่จะสนับสนุนให้เข้มแข็งได้ อีกทางหนึ่งนั้นจะหาใครหรือมิตรสหายมาช่วยเหลือก็ไม่มีคล้ายกับว่าเป็นช่องโหว่หรือจังหวะที่จะต้องสูญเสียจึงให้มีอันเป็นไปและใครก็ช่วยไม่ได้ ประกอบกับตำแหน่งหรือภพที่ดาวพฤหัสบดีโคจรมาอาศัยอยู่ขณะนี้ก็เป็นบ้านของดาวพระเคราะห์ที่เป็นกาลกรณีเดิม เปรียบเหมือนตนเองกำลังป่วยหนักอยู่และมาอาศัย สถานที่ ซึ่งให้ความ ปลอดภัยอะไรไม่ได้ ประดุจว่าได้มีศัตรูเพิ่มขึ้น อีกทางหนึ่ง สรุปแล้วล้วนแต่มีศัตรูคอยเล่นงานและช่วยกันรุมให้ย่อยยับโดยรอบด้านประหนึ่งเรือเดินทะเลที่ชำรุดเสียหายในกลางทะเล มิหนำซ้ำยังมาถูกลมพายุหนักและคลื่นมรสุมโจมตีชนิดตั้งตัวไม่ติดผลสุดท้ายก็ต้องสิ้นสภาพไปตามกาลตามวาระ ทั้งลักษณะที่ดาวพฤหัสบดีโคจรมาสถิตอยู่ในราศีกันย์นั้น ก็มาพบกับดาวพระราหูเดิมในราศีกันย์และพบกับดาวพระเสาร์ — พระราหู ที่ได้โคจรมาอยู่ในภพที่ ๗ ของดาวพฤหัสดีขณะนี้ (ซึ่งทางโหราศาสตร์เรียกว่าเล็งกัน) จึงเป็นอันพอสรุปเหตุการณ์ได้ว่า เจ้าเรือนลัคนาจะอยู่ใน

ลักษณะใดก็ตามที่ไหนก็ตาม ล้วนแต่เป็นแหล่งของศัตรูที่คอยพิฆาตอยู่ทั้งไม่มีทางหลีกเลี่ยงเลย ทั้งตนเองก็ไม่มีเรี่ยวแรงหรือพละกำลังรวมทั้งอิทธิพลในตัวใช้เป็นเกราะต่อสู้ได้จำเป็นต้องยอมให้เป็นไปตามสภาพ เมื่อได้เอาดวงชะตาเดิมมาผนวกเข้ากับดาวพระเคราะห์จรในวันมรณะกรรมจึงมีเหตุผลพอจะกลมกลืนกันได้ คือชะตาเดิมได้แสดงมูลเหตุไว้แล้วว่าเจ้าชะตาจะต้องหมดสภาพมีชีวิตอยู่ในลักษณะใด ส่วนดาวพระเคราะห์จรก็แสดงผลให้เป็นไปตามนั้น ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงรู้สึกเศร้าสลดใจในการจากไปของคุณเพ็ญพรรณ เทวะผลิน ครั้งนี้เป็นอย่างมากจึงขอแสดงความอาลัยและขออธิษฐานใจให้ดวงวิญญาณของคุณเพ็ญพรรณ ฯ จงไปสู่สุคติภพด้วยเถิด.

เกล็ดความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อใช้ประกอบในงานพิธีมงคลต่าง ๆ

การกำหนดเวลา

การกำหนดเวลาที่จะประกอบพิธีนั้น หากเป็นงานมงคลที่สำคัญหรือทำเป็นพิธีการใหญ่ เช่นงานอาวาหวิวาหมงคลเป็นต้น เจ้าภาพควรไปขอให้ท่านผู้รู้วิชาโหราศาสตร์คำนวณหาฤกษ์ไว้ให้ เพื่อจะได้กำหนด วัน, เดือนและเวลาที่ประกอบพิธีนั้น ๆ ให้ได้ฤกษ์งามยามดี อันเป็นศิริมงคล ตามวิธีการทางโหราศาสตร์ ซึ่งนิยมกันอยู่ทั่วไปว่า เป็นส่วนประกอบอันสำคัญในการประกอบมงคลพิธี แต่ถ้าการงานนั้น ๆ ได้จัดทำขึ้นเพียงเล็กน้อย และเจ้าภาพไม่ถือเรื่องฤกษ์ยามเป็นสำคัญนักแล้ว จะพึงเลือกเอาวันใด วันหนึ่ง ที่นับว่าเป็น ศุภโยค ศุภดิถี ซึ่งในตำราโหราศาสตร์ได้กำหนดไว้ว่า เป็นวันควรทำการมงคลได้ ดังแบบวันดิถี ดีร้าย ซึ่งได้นำมาประกอบไว้ เพื่อความสะดวกในการหากำหนดเวลาประกอบพิธีมงคลอย่างง่าย ๆ ดังตารางต่อไปนี้

วันดี ซึ่งนับเป็นศุภโยค ศุภดิถี พึงกำหนดเป็นวันทำการมงคลได้

วาร	อ.	จ.	ภ.	ว.	ช.	ศ.	ส.	ชื่อของโชคและความหมาย
ดิถีขึ้นแรม	๖	๓	๙	๖	๑๐	๑๑	๑๔	ราชาโชค ทำการจะได้รับเกียรติยศ เกียรติคุณรุ่งเรือง
ดิถีขึ้นแรม	๘	๓	๑๑	๑๐	๔	๑	๑๐	ชัยโชค ทำการจะมีอานุภาพมาก มีชัยชนะทุกประการ
ดิถีขึ้นแรม	๑๔	๑๒	๑๓	๔	๗	๑๐	๑๕	มหาสิทธิโชค ทำการจะสำเร็จผลเลิศอย่างไพศาล
ดิถีขึ้นแรม	๑๑	๕	๑๔	๑๐	๙	๑๑	๔	สิทธิโชค ทำการจะสำเร็จผลดีทุกประการ
ดิถีขึ้นแรม	๘	๓	๙	๒	๔	๑	๕	อมฤตโชค ทำการจะได้รับผลดีโดยการทั้งปวง เทพยดาจะอำนวยพรให้เจริญสุขสวัสดี.

สำหรับการมงคลพิธีที่สำคัญ ท่านกำหนดให้ทำได้แต่เฉพาะในเดือน ๖ เดือน ๙ เดือน ๑๒ และ เดือน ๔ นอกนั้นท่านว่าหายนะไม่ควรทำ และเมื่อเลือกเดือนวันที่จะประกอบพิธีตามข้างบนนี้ได้แล้ว หากยังต้องการให้ได้เวลาทำการที่เป็นยามบริสุทธิอีกชั้นหนึ่ง ก็พึงไปขอให้ผู้รู้วิชาโหราศาสตร์ช่วยคำนวณตัดฤกษ์ให้.

วันร้าย ซึ่งควรเว้น ไม่พึงกำหนดเป็นวันทำการมงคลใด ๆ

วาร	อ.	จ.	ภ.	ว.	ช.	ศ.	ส.	ชื่อดิถีดีร้ายและความหมาย
ดิถีขึ้นแรม	๑	๔	๖	๙	๕	๑	๗	ทักทิน. วันชั่วร้าย ทำการมักให้เกิดวิวาทบาดเจ็บ
ดิถีขึ้นแรม	๑๒	๑๑	๗	๓	๘	๖	๙	ยมขันธ์. วันร้ายกาจดุจขุมนรก ทำการมักให้เกิดป่วยเจ็บ
ดิถีขึ้นแรม	๔	๒	๑๐	๓	๘	๗	๓	อัคนิโรธ. วันไฟดับ ทำการมักให้เกิดอุบัทวเหตุ ขัดข้องต่าง ๆ
ดิถีขึ้นแรม	๑๐	๑	๑๐	๕	๕	๖	๘	ทินศูนย์. วันไม่มีผลดี ทำการมักถูกโจรภัย ข้าวของสูญหาย
ดิถีขึ้นแรม	๕	๒	๑๕	๗	๕	๖	๘	ทรทึก. วันยากแค้นเข็ญใจ ทำการจะขาดทุนเสียหาย อาภัพผลยิ่งนัก
ดิถีขึ้นแรม	๑๒	๑๑	๗	๕	๖	๙	๘	กาฬทิน. วันพระกาฬลง ทำการมักเกิดวิวาท ล้มหายตายจาก

วันที่ต้องห้ามไม่ให้ทำการมงคล นอกจากตามแบบข้างบนนี้ ยังมีห้ามไม่ให้ทำในวันดิถีมหาศูนย์ คือได้แก่วันอาทิตย์ยกราศี และวันสิ้นเดือนไทย และเมื่ออาทิตย์สถิตราศี เมษย์, กรกฎ ห้ามวันขึ้นแรม ๖ ค่ำ สถิตในราศี พฤศภ, สิงห์ ห้ามวันขึ้นแรม ๔ ค่ำ สถิตในราศี เมถุน, กันย์ ห้ามขึ้นแรม ๘ ค่ำ สถิตในราศี ตุล, มังกร ห้ามขึ้นแรม ๑๐ ค่ำ สถิตในราศี พิจิก, กุมภ์ ห้ามขึ้นแรม ๑๒ ค่ำ สถิตในราศี ธนู, มีน ห้ามขึ้นแรม ๒ ค่ำ

(อาทิตย์สถิตราศีใด เมื่อไร พึงถามผู้รู้ทางโหราศาตร์) อักษรย่อ อ. = อาทิตย์ จ. = จันทร์ ภ. = อังคาร ว. = พุธ ช. = พฤหัสบดี ศ. = ศุกร์ ส. = เสาร์

อนึ่ง ยังมีห้ามเบ็ดเตล็ดที่ถือกันมาแต่โบราณ คือ ห้ามเผาผีวันศุกร์ โกนจุกวันอังคาร แต่งงานวันพุธ (คติโหรห้ามแต่งงานวันพฤหัสบดีด้วย)

ตำนานสงกรานต์

เนื่องในการฌาปนกิจ "เพ็ญพรรณ เทวะผลิน" ภรรยา "ปรียะชาติ เทวะผลิน" ข้าพเจ้าคิดจะเขียนบทความธรรมะสักเรื่องหนึ่ง มาเป็นธรรมบรรณาการ แด่ท่านผู้ให้เกียรติมาประชุมเพลิงศพ "เพ็ญพรรณ" ทว่าด้วยหัวใจยังเศร้าหมองไม่น้อยกว่า "ปรียะชาติ" ในการที่ "เพ็ญ ฯ" ด่วนจากไปอย่างกระทันหัน เลยคิดอะไรไม่ออก จะค้นหาบทนิทานธรรมสาธก ที่เคยนำแสดงออกอากาศทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยมาตีพิมพ์ก็หาไม่พบ

เผอิญไปเห็นบทนิทาน สงกรานต์คำกลอน ซึ่งข้าพเจ้าเคยเขียนให้ คุณ "ผสม เนียนมงคล" ผู้มอบตัวเป็นศิษย์ ใช้ขับเสภาเป็นการฝึกหัด เมื่อนำมาพิจารณาดูก็เห็นว่าเป็นคติธรรม พอเหมาะสมกับยุค วัตถุเจริญกว่าจิตใจ จึงตกลงมอบให้ "ปรียะชาติ" พิมพ์ลงในหนังสือ "อนุสรณ์ หนูน้อย"

บทนี้ ข้าพเจ้า เขียนย่อ ๆ พอเป็นบทฝึกหัดขับและสอดแทรกหน้าพาทย์ พร้อมด้วยลีลาของการตีกรับตามลักษณะ เสภา จึงมีบอกการดำเนินของไม้กรับและ เชิด-เสมอ—โอด อันเป็นวิธีของศิลปแขนงนี้ เมื่อแรกตั้งใจจะตัดออก เลือกเอาแต่บทกลอน แต่มีท่านผู้รู้หลายท่านห้ามไว้ ขอให้ปล่อยไปตามลักษณะเดิม เผื่อจะมีผู้สนใจในศิลปนี้บ้าง หรือใครไม่สนใจ อ่านแต่เพียงเรื่องและกลอนก็ไม่แปลกอะไร จึงคงรูปเดิมไว้ดังที่เห็นอยู่นี้

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบอีกครั้งว่า ข้าพเจ้าเขียนขึ้นย่อ ๆ พอเป็นบทฝึกหัด หากสัมผัสก็ดีหรือความผิดพลาดอื่นใดซึ่งอาจมี ข้าพเจ้าขอได้รับการอภัยจากท่านที่เคารพทั้งหลายด้วย

เสภาทรงเครื่อง เรื่อง "ตำนานสงกรานต์"

ตอน ๑

ไหว้ครู

(ขับเดิน) ๏ สิบนิ้วประนมเหนือเกศา ไหว้คุณพระพุทธพระธรรมล้ำโลกา
คุณพระสงฆ์ทรงลีลาข้าจำนง..............(เอื้อนใช้กรับขับ)
(ไม้ ๑) เอ่ย......คงคายมนาเป็นเกณฑ์ พระสุเมรุหลักโลกสูงระหง
ดินน้ำไฟลมผสมลง จนมั่นคงจึงได้เกิดเป็นกายมา
(ไม้ ๒) ขอไหว้คุณบิดา—มาตุเรศ ซึ่งปกเกศค่ำเช้าเฝ้าปรึกษา
ครูหมื่นขับคำหวานชาญเสภา ขยับกรับลือชาก้องฟ้าไทย
(ไม้สาม) ข้า ฯ ไหว้ครูโดยย่อพอเป็นเค้า รวบรัดเล่านิทานโบราณไข
เรื่องตำนานสงกรานต์กาลก่อนไกล พอท่านได้ฟังเล่นเป็นบันเทิง
อันนิทานสงกรานต์ท่านเล่าแปลก ต่างแตกแยกกันไปแต่ไม่เหลิง
ในที่นี้ข้า ฯ ขอเล่าเอารื่นเริง พอรู้เชิงตำนานนิทานกลาย ฯ

(ส่งรำ)

(เพลง..............)

๏ ในต้นภัทรกัลป์นี้เศรษฐีบุตร นามเลิศสุดธรรมบาลกุมารหมาย
อยู่ปราสาทเจือชั้นพรรณราย ณ ที่ชายฝั่งน้ำสำราญตน
เธอเรียนจบไตรเพทเวทคาถา รู้ภาษาสกุณชาติปราดเปรื่องล้น
ตั้งตัวเป็นคณาจารย์การมงคล บอกแก่ชนทั้งหลายหมายเชิดชู (๔คำ)
(ขับไม้รบ ๑)
๏ ครั้งนั้นชาวโลกีย์มีดึ่นถม นับถือพรหมทั่วไปไม่ลบหลู่
แต่กบิลพรหมโทโสเสโทพรู อิจฉาหนูธรรมบาลกุมารน้อย
ลงมาจากวิมานดาลโทสะ หาธรรมปาละพลางกล่าวถ้อย
(พรหม) เหวยนักปราชญ์ตัวเล็กเด็กหลักลอย อวดปากพล่อยสอนมงคลจนเกินเรา

(ไม้รบ ๒) เจ้าจงตอบปัญหาข้าสามข้อ อย่ารั้งรอร่ำไรทำใจเขลา
หากตอบข้าไม่ได้ไม่ผ่อนเบา หัวของเจ้าเราจะฟาดขาดกายา
ถ้าเจ้าเรืองปัญญาตอบข้าได้ หัวของข้าตัดให้แก่เจ้าหนา
เพื่อยกย่องความรู้เราบูชา จงสัญญาเถิดธรรมบาล
(ไม้รบ ๓) (ธรรม) อันปัญหาท่านว่าประการใด โปรดกล่าวให้ประจักษ์เป็นหลักฐาน
แต่น่าขันตัวท่านเป็นพรหมาน ไฉนพาลน้ำใจไร้ปรานี
ธรรมาปวงพรหมนิยมชื่อ ย่อมยึดถือหลักพรหมวิหารสี่
ท่านสิคิดริษยาแบบกาลี เกรงข้า ๆ นี้เหนือกว่าหรือตาพรหม ?
(พรหม) ชิชะ ฮะ เฮ้ย เหวยเจ้าหนู อวดจู่ลู่สัปปลับพูดทับถม
เจ้าสู่รู้สอนมงคลชนชื่นชม ทำให้พรหมขาดบูชาอามิสกรรม
อย่ากลับกลอกจะบอกปัญหาเจ้า ในตอนเช้าราศีที่ไหนล้ำ
ตอนเที่ยงอยู่แห่งใดใผ่จดจำ ยามพลบค่ำศรีอยู่ไหนให้ตอบพลัน

(ขับธรรมดากลาง)

๏ ธรรมบาลฟังคำพรหมร่ำขาน รับพรหมานตามสัญญาท้าแข่งขัน
แต่ขอผลัดนัดพบครบเจ็ดวัน จะตอบปัญหาให้ไม่ลืมเลือน
กบิลพรหมสมยอมออมชอบรับ แล้วเหาะกลับวิมานสะท้านสะเทือน
ฝ่ายกุมารชาญวิทย์มิบิดเบือน แต่จิตเพื่อนเชือนเขวเล่ห์พรหมา ฯ
(๔ คำ ๆ รัว)

กระทั่งวันที่ หกราตรีกาล ธรรมบาลซานหลงงงปัญหา
คิดไม่ออกอั้นอ้นจนปัญญา จนเวลาล่วงข้ามสามยามปลายๆ (ส่งรำ)

(เพลง...............)

นอนมิหลับกระสับกระส่ายมิวายตรึก แต่ยังนึกมิเห็นดังเช่นหมาย
วันพรุ่งนี้ที่จะถึงซึ่งวางวาย คิดถึงตายหมดห่วงปล่อยล่วงเลย
แต่ควรหรือตัวเราจะยอมให้ พระพรหมใช้เล่ห์ฆ่า นิจจาเอ๋ย
ยิ่งคิดแค้นแน่นใจไม่เสบย มิอาจเฉยเมยล้นชลนัยน์ (๔ คำโอด)

(ขับ) (ธรรม) แต่ระงับดับไว้ให้โศกหาย ลูกผู้ชายชาญฉกาจขลาดไฉน
เราตายเองดีกว่าพรหมฆ่าไซร้ ยอมบรรลัยมือหน้าไผ่หาธรรม์ (ธัน)
พอคิดแล้วแคล้วออกนอกปราสาท เร่งนิราศหลบซ่อนนอนไพรสัณฑ์
โคนต้นตาลไกลบ้านกุมารพลัน มิให้ทันรุ่งแสงทินกร ฯ (๔ คำ ฯ เชิด)

(ขับกลาง)

๐ เผอิญบนต้นตาลกุมารพัก เป็นสำนักรังอินทรีย์ที่พักผ่อน
นกอินทรีย์เมียผัวสองตัวนอน เมียตื่นก่อนวอนถามภัสดา
(เมีย) โอ...พี่ขา วันพรุ่งนี้เช้า ทั้งสองเราคงงดอดภักษา
เราจะได้สิ่งใดเลี้ยงกายา เพราะเหตุว่าสัตว์เป็นเว้นจับกิน
(ผัว) นกผัวเอ่ยวาจาเชิงปรารภ เรากินศพธรรมบาลผู้ชาญศิลป์
โดยพรหมาจะฆ่าถมแผ่นดิน เพราะเขาสิ้นปัญญาตอบปัญหาพรหม
(เมีย โอ้...ผัวขาปัญหาพรหมไฉน แล้วแก้ว่าอย่างไรให้เหมาะสม
โปรดแจ้งให้น้องยาคลายปรารมภ์ จักได้ข่มทุกข์ข้ามยามเพลาง่าย
(ผัว) อันปัญหาพรหมานขานกล่าวไว้ ราศีเช้าอยู่ไหนนะโฉมฉาย
ต้องแก้ว่าอยู่พักตร์ลักษณ์เพริศพราย ชนทั้งหลายจึงล้างหน้าด้วยวารี
ตอนเที่ยงวันศรีนั้นอยู่อุระ ชนจึงปะพรมอกเฉลิมศรี
ด้วยเครื่องหอมพร้อมปรุงบำรุงดี พลบค่ำศรีอยู่ที่เท้าเหล่าปวงชน
เขาจึงใช้วารีชำระล้าง ให้เท้าสร่างมลทินสิ้นหมองหม่น
เป็นปัญหาสามศรีนิรมล กบิลพรหมถามยุบลธรรมบาล ฯ

(ส่งรำ)

(เพลง..............)

๐ ธรรมบาลกุมารยินสิ้นคำไข ก็จำได้ถ้วนถี่ที่นกขาน
สำราญรื่นชื่นอุราพักตราบาน หวนสงสารกบิลพรหมจักล้มตาย
แต่คิดถึงกบิลพรหมผู้งมโง่ มุโมโห โทสะ จะมุ่งร้าย
อิจฉาตนจนหมดซึ่งยางอาย สงสารคลายรีบกลับปราสาททอง
(๔ คำ ฯ เชิด)

(ขับกลาง)

๐ ครั้นรุ่งสางสว่างแสงสุรีย์ฉาย กบิลพรหมงมงายหยิ่งผยอง
รีบเข้าพบธรรมบาลบ้านริมคลอง กุมารจึงสนองปัญหาไป
กบิลพรหมยอมแพ้แน่ในสัจจ์ ท้าวเร่งรัดเรียกธิดาทั้งเจ็ดไซร้
มาแถลงแจ้งความไปตามนัย จะตัดหัวบูชาให้ตามสัญญา
(พรหม) พ่อตัดหัววางไว้ในพื้นดิน โลกจะสิ้นเพราะไฟไหม้แหล่งหล้า
หากพ่อซัดหัวขึ้นบนฟากฟ้า ก็จะพาฝนแล้งแห้งเหือดลง
ถ้าโยนลงคงคามหาสมุทร ตอจะผุดน้ำจะสิ้นดินเป็นผง
เจ้าทั้งเจ็ดจัดกันให้มั่นคง โดยเจาะจงใช้พานแว่นฟ้ารอง

(ขับกลาง)

๐ กล่าวแล้วกบิลพรหมอุดมเดช จึงตัดเกศตามสัจจ์จัดสนอง
ส่งให้นางทุงษะแม่เนื้อทอง ธิดาของพรหมมั่นในทันที (๖ คำ รัว)

(ส่งรำ)

(เพลง..............)

ทุงษะพรหมธิดาพระองค์ใหญ่ รับเศียรใส่พานทองอันผ่องศรี
เชิญสู่มณฑปถ้ำคันธุลี ณ ถิ่นที่ไกรลาสเทอดบูชา
ด้วยเครื่องทิพย์สักการะคละชนิด องค์พระวิศวกรรม — นาถา
เนรมิตรโรงแก้วแพรวโอฬาร์ มีนามว่าภควดีที่ชุมรุม (๔ คำ ๆ ตระนิมิตร)

(ขับกลาง)

๐ เหล่าเทวาพากันสันนิบาต พร้อมยังเขาไกรลาสแดนสยมภู
สิ้นปีหนึ่งถึงวันโลกนิยม สมมุติว่า "**สงกรานต์**" คือ "**วันย้าย**"
เป็นวันขึ้นปีใหม่ในปฐม ทั้งเจ็ดธิดาพรหมเร่งขวนขวาย

เปลี่ยนเวรกันคนละปีต่างคลี่คลาย บริวารทั้งหลายร่วมเทวัน
เชิญพระเศียรกบิลพรหมบิตุรงค์ แห่เวียนวงเขาพระสุเมรุนั้น
คือ "**ครบสามร้อยหกสิบห้า**" วัน "**สิบสามเมษายนฯ**" นั้น "**วันสงกรานต์**"

(ส่งรำ)

(**เพลง**..............)

๐ นิทานตำนานนี้ชี้ให้เห็น แม้จะเป็นผู้ใหญ่อย่าใจหาญ
ยึดนิสัยใช้หลักอันธพาล มีสันดานอิจฉาสาระยำ
เอาแต่ใช้เดชาอาละวาด ด้วยใจขาดเมตตาพาตัวต่ำ
ถ้าใครใช้พระคุณหมุนประจำ จะชุ่มฉ่ำสวัสดีไม่มีคลาย

(ขับกลาง)

๐ เรื่องสงกรานต์ยังมิจบครบถ้วนถี่ เพราะยังมีข้อความพล่ามขยาย
ถึงเจ็ดพรหมธิดามาอธิบาย ทั้งเจ็ดนางต่างย้ายเปลี่ยนเวรกัน
ออกแห่เศียรกบิลพรหมบิตุเรศ ล้วนมีเดชฤทธิไกรใหญ่มหันต์
บ้างนอนนั่งหลังสัตว์ ต่าง ๆ พันธุ์ พระหัตถ์สรรศัตรานานาชนิด
นางสงกรานต์ชอบเสวยสิ่งอันใด หรือจะบันดาลให้วิปริต
มีชื่อเสียงเรียงไรก่อให้คิด โปรดจงติดตามกลอนตอนสองเอย ฯ

จบตอน ๑

กอไก่ ทำไมไม่มีหัว ?

แปลกหนอเจ้ากอไก่ หัวมีไม่ให้นึกขัน
ตัวอื่นหัวครบครัน เว้นเจ้ากอคอบ่มี
นอกจากเจ้าหอหู สองหัวคู่ดูบัดสี
ฉันเห็นเป็นเค้าดี จึงค้นคว้าหาตำนาน

เมื่อนึกถึงความหลังตั้งแต่ครั้ง "รอน ๆ อ่อนอัศดง สุริยงเย็นยอแสง ช่วงดังน้ำครั่งแดง..." ในหนังสือมูลบทบรรพกิจจนกระทั่งมาถึง "ปลาทูอยู่ทะเล ปลาขี้เหร่ไม่สู้ดี ซื้อเขาเบาราคา..." และ "หนูแหวนแขนอ่อน บ้านอยู่บางเขน..." ในหนังสือเรียนชั้นประถม ข้าพเจ้ายังจำได้ดีว่าอันหนังสือเหล่านี้ ถูกจ้ำจี้จ้ำไชให้ทั้งอ่าน เขียนและท่องแบบอาขยาน แม้นกแก้ว นกขุนทองก็สู้ไม่ได้ เมื่อเด็ก ๆ นั้น แน่ละ! ความจดจำค่อนข้างจะเปรื่องปราดแต่มาตอนโต ๆ นี้ ความฉลาดรู้สึกจะเสื่อมศูนย์ ทรุดโทรมไปตามวัย หากจะพูดกันอย่างภาษาตลาดก็คงว่า "ของเก่านั้นเข้าหม้อเสียหมดแล้ว" ทว่าที่ยังจำไม่ลืมและไม่ยอมเลือนไปจากความคิดนิจนิรันดร์ คือเรื่องที่กำลังจะเขียนอยู่นี้ โดยหนังสือที่เคยเล่าเรียนเขียนอ่านมา เก็บเอาไว้เป็นลัง ๆ นาน ๆ เข้าคนที่บ้านก็รื้อออกมาพับทำถุงขายเสียบ้าง หรือไม่ก็เป็นอาหารทัยทานแก่พวกแมลงสาบ มอด ปลวกเสียบ้าง แล้วแต่กาลเทศะจะเป็นไป จากอนุสนธิเกี่ยวกับหนังสือที่กล่าวมานี้มิมีเล่มใดหรือข้อความตอนไหนได้อรรถาธิบายให้เป็นที่แจ่มแจ้งแก่ใจในเรื่อง "เจ้ากอไก่ ทำไมไม่มีหัว ?" ว่าอันที่จริงแล้วข้าพเจ้าเองก็ไม่เคยมีความสนใจมาก่อน แต่อุบัติผลที่ทำให้ปฏิสนธิ์เหตุมีมาดังนี้

สมัยเมื่อข้าพเจ้ายังเรียนหนังสืออยู่ชั้นมัธยม ยุคนั้นมีหนังสือเกี่ยวกับทางศาสนาอยู่เล่มหนึ่งออกตีพิมพ์ขายจำหน่ายในท้องตลาด มีคนนิยมอ่านเป็นอันมาก ชื่อหนังสือนั้นว่า "มิลินทร์ปัญหา" เค้าความย่อ ๆ คือ มีกษัตริย์พระองค์หนึ่งนาม "มิลินทราชา" ทรงมีความรู้เฉลียวฉลาดอย่างที่หาใครในสามทวีปเปรียบมิได้ ท้าวเธอทรงพอ

พระทัย "ปุจฉา—วิสัชชนา" (แปลตรงตัวก็คือ "คำถาม—คำตอบ" ว่ากันง่ายก็ชอบโต้วาทีเป็นที่สุด) ทว่าบรรดาปราชญ์ราชบัณฑิตตลอดทั่วชมพูทวีปไม่มีใครสักผู้เดียวจะเอาชนะสงครามชิวหากับตากษัตริย์องค์นี้ และความที่ตะแกชอบโต้วาทียันรุ่งกับทุกคน จนเป็นนักมวยขึ้นคานหาตัวจับด้วยไม่ได้ แกถึงกับลงทุนป่าวประกาศ หากใครอาจหรือสามารถเอาชนะแกได้ แกจะยกราชสมบัติที่มีอยู่ให้เป็นสิทธิ์ แม้กระนั้นก็ยังไม่มีใครมาทำให้แกแพ้ จนกาลผ่านไป (นานเท่าใด ในหนังสือไม่ได้บอกเอาไว้) ก็มีพระเถระองค์หนึ่งนาม "นาคเสน" ว่ากันว่าเป็นพระพุทธเจ้าทรงถือกำเนิดมา เรื่องจริงมีแค่ไหนโปรดอย่าถาม ข้าพเจ้าเขียนตามเรื่องเก่าที่เขาเล่ามา ครั้นแล้ว นาคเสนเถระรับอาสาปุจฉาวิสัชชนาต่อหน้ามนุษย์ เทวดา ฯลฯ ที่พากันมาเป็นสักขีพยานอย่างคับคั่ง ยุทธชิวหานั้นกล่าวไว้ว่ามีกันอยู่หลายยก ผลสุดท้าย มิลินทราชาทรงปราชัย เลื่อมใสถึงกับสละเพศฆราวาส ยอมองค์ออกผนวชเป็นสาวกของพระศาสดา ปัญหานั้นวิจิตรพิศดารมาก จำไม่ได้ว่าใครเป็นผู้เรียบเรียงขึ้นมา แต่สนุกอย่างชนิดที่เด็กอ่านได้ผู้ใหญ่อ่านดี ข้าพเจ้านั้นติดใจถึงกับอ่านอยู่หลายจบ จนจำได้ขึ้นใจเกือบหมด แต่ด้วยความที่อ่าน จำ มากเกินไป แลบัดนี้เลยจำไม่ได้เลยสักกระทู้เดียวจำได้แต่ชื่อเรื่องเพียงอ้างอิงก็เห็นจะพอแล้วกระมัง ครั้งกระนั้นเมื่อข้าพเจ้าอยู่ในชั้นเรียนหากมีการถกเถียงกันคราวใดข้าพเจ้าก็มักจะงัดเอา คำถาม—คำตอบ ของตามิลินทราชากับนาคเสนเถระมาสาธกยกโวหารอยู่เป็นนิจ บางคราวไปเจอะเพื่อนบางคนที่เลือดร้อน บางครั้งต่อปากกันไม่พอก็มีการต่อยปากกันบ้างตามธรรมเนียม และข้าพเจ้าเมื่อเด็ก ๆ นั้นความฉลาดไม่ค่อยจะมีไปในทางการ "เรียน" นัก แต่มีความเฉลียวเป็นอย่างมากในการ "เลียน" จึงเรื่องการตั้งปัญหายียวนกวนหมัด และอวัยวะเบื้องต่ำของเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกันนั้นข้าพเจ้านับว่าเป็น เอตทัคคะ อาทิเช่นเคยตั้งปัญหายวน ๆ ถามเพื่อนคนหนึ่งว่า "ปูนั้นเอาหน้าเดินหรือหลังเดิน" ปัญหานั้นกล้วยเหลือเกิน แต่ใครก็ตอบไม่ได้ ทำไมรึ ? เพราะว่าอย่างนี้ซิครับ...หากคุณ ๆ ผู้อ่านใช้ความสังเกตดูเจ้าปูมันเดินให้ดีคุณจะต้องร้อง อ๋อ ! คุณรู้หรือเปล่าว่าปูนั้นมันไม่ค่อยจะเดินถอยหน้าถอยหลังเหมือนสัตว์อื่น ๆ มันชอบเอาข้าง ๆ ดูไถครับ นี่เป็นเรื่องจริง เวลาปูเดินถ้ามันไม่ไปทางซ้ายก็ต้องย้ายไปทางขวา ดู ๆ แล้ว

น่าขันยิ่งนัก เพราะอย่างนี้จึงไม่มีใครตอบได้ ยุคนั้นข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าเป็นคนเขื่องถนัดใจแท้จริงในชั้นที่เรียนหนังสือกับเพื่อนด้วยกันนั้น นับว่าเป็นคุณโข่งอย่างที่สุด เพราะครูบาอาจารย์ถามอะไรมา ข้าพเจ้าก็มักจะตอบนอกลู่นอกทาง ไม่เคยอยู่ในหนังสือที่เป็นหลักสูตรเลยสักครั้งเดียว และโดยที่เป็นคนชอบแต่งเติมเสริมต่อเสมอ เวลาสอบไล่เลื่อนชั้นคราวใด อาจารย์ที่แต่งหนังสือให้เรียนและเป็นคนตรวจข้อสอบด้วย จึงมักกรุณาให้ผ่านหวุดหวิดเต็มที เพราะท่านคงได้คิดว่าตำราที่ท่านบัญญัติเอาไว้นั้น ถ้าเปรียบเป็นอาหาร ก็ปรุงรสพอดีแก่ผู้กินอยู่แล้ว แต่ความตั้งใจหวังดีของข้าพเจ้ามีมากเกินไป เพิ่มรสเสียจนอาหารนั้นเป็นที่คลื่นเหียนวิงเวียนไตแก่คนทั่วไปกระมัง ? อันความจริงก็คงเป็นเช่นนั้นแน่ เอาล่ะ ! ขอย้อนกลับมาเข้าเรื่องเดิม โดยที่ความภาคภูมิใจของข้าพเจ้านั้นมีอยู่ไม่มากนัก เพื่อนที่ข้าพเจ้าไล่ต้อนปุจฉา จนวิสัชชนาตอบไม่ได้ วันหนึ่งได้นำเอาคำถามมาให้ข้าพเจ้าตอบ ชนิดที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องถูกคาบไม้บรรทัดยืนขาเดียวเหนี่ยวกินลมอยู่หน้าชั้นเรียนจนเจียนจะเป็นลมเพราะเมื่อยเต็มกำลัง สาเหตุนั้นก็เพราะมัวเอาเวลาไปขบคิดปัญหาของเพื่อนคนนั้นเสียจนลืมทำการบ้าน แล้วก็เลยถูกทำโทษ แต่ในสมัยนั้นสำหรับข้าพเจ้าเรื่องย่อยมาก การถูกลงทัณฑ์ในประเภทต่าง ๆ อาทิ เช่น หักนิ้ว ...เขกโต๊ะเรียน ยืนตีนเดียวเหนี่ยวกินลมแถมคาบบรรทัดเท้าสะเอว วิ่งรอบสนาม ยืนคำนับเสาธงกลางแดดร้อยครั้ง ฯลฯ อันทัณฑกรรมเหล่านี้ ข้าพเจ้าเคยผ่านจนจบหลักสูตรครบมาแล้วทุกอย่าง ไม่ค่อยจะยี่หระเท่าใดนัก แต่ความวิตกในเรื่องถูกเพื่อนหักเหลี่ยมนี่ซิ ช่างเป็นความปวดร้าวดวงกมลเสียนี่กระไรเลย หนังสือของคุณพ่อมีกี่เล่มซึ่งแต่ไหนแต่ไรไม่เคยถูกข้าพเจ้าแตะต้อง ครั้งกระนั้นต้องชอกช้ำไปตาม ๆ กัน ใคร ๆ ที่บ้านพากันมองด้วยความทึ่งและคงคิดว่า "ไอ้เด็กคนนี้ท่าทีมันจะเอาถ่านเข้าแล้ว" แต่ข้าพเจ้าไม่เอาใจใส่ว่าใครจะสนใจอย่างไรกับตัวตู เรื่องสำคัญที่สำคัญยิ่งชีวิตในขณะนั้นก็คือค้นหาคำตอบเพื่อไปวิสัชชนาต่อปุจฉาของเพื่อนคนนั้น...อ้าว ! แล้วกัน เขียนมาเป็นคุ้งเป็นแคว ลืมบอกคุณผู้อ่านไปว่า ปุจฉาที่เพื่อนของข้าพเจ้าต้องการให้ไขนั้นคืออะไร? ขอโทษที ! ปัญหานั้น คือ "กอไก่ทำไมไม่มีหัว ?" เรื่องที่ทำให้เป็นเรื่องนี้ขึ้นมาแหละครับ...........จากหนังสือที่ข้าพเจ้าค้นคว้าหาดูทุกเล่ม ไม่เคยมีเกจิอาจารย์คนใดเขียน

ประวัติเจ้ากอไก่เอาไว้ เว้นแต่มีอยู่นิดหนึ่งจากตำนานหวยของใครก็ไม่รู้มีว่าดังนี้ "กอสามหวยสวยนักเป็นจักรี นางชะนีเอากำเนิดมาเกิดนาม" ซึ่งอ่านดูแล้วไม่รู้เรื่อง ไม่มีรายละเอียดอันใดมากไปกว่านี้ เอาละ ขอรวบรัดตัดความว่า เวลาผ่านไป จนกระทั่งเกิดมารู้จักมักจี่กับตารอดสัปเหร่อ ความจริงสัปเหร่อไม่ใช่นามสกุลแกหรอกอย่าเข้าใจผิด อาชีพของแกต่างหาก ก่อนอื่นต้องขอเวลาอีกสักนิด สำหรับเล่าเรื่องคนสำคัญ ซึ่งมีความสำคัญกับเจ้ากอไก่ไม่มีหัวสักหน่อย ตารอด (นามสกุลลืมถามไป) เป็นคนกรุงเก่าบ้านหัวรอ แต่ย้ายภูมิลำเนาเดิมมาตั้ง (ที่ถูกคือมาอาศัย) เคหะสถานปัจจุบันอยู่ในกรุงใหม่หรือที่คนทั่วไปเรียกกันว่ากรุงเทพ ฯ โดยมีอาชีพจากอดีต ปัจจุบัน และเข้าใจว่าคงจะถึงอนาคต เป็นสัปเหร่อประจำวัดใกล้ ๆ บ้านที่ข้าพเจ้าอยู่นั้น ตารอดหรือลุงรอดแล้วแต่ใครจะสมัครเรียกแก เป็นคนมีอารมณ์สามสลึง คือไม่ถึงบาทดีนัก ที่ว่าแกไม่เต็มบาทดีนัก เพราะบางทีแกก็ดี บางคราวก็ร้าย สาเหตุที่เป็นไปและเป็นมาเพราะแกเป็นคนติดกัญชาขนาดหนัก ถ้าหากแกมีกัญชาได้ถุนสักนิดแล้ว มรดกที่แกมีอยู่ (ตามที่ข้าพเจ้าเคยเห็น คือ เสื่อกระจูดขาดรุ่งริ่งเหลืออยู่สักครึ่งผืน กับหมอนขวานคร่ำคร่าสมัยกรุงศรีอยุธยายังไม่แตกครั้งแรก และผ้าห่มสีขาวหม่น ๆ ถ้าพิศให้ใกล้ ๆ จะเห็นว่าเป็นสีช้ำเลือดช้ำหนองเพราะประมวลสีจาก ฝุ่น ขี้ไคล และอะไรต่อมิอะไรจนเดาไม่ออกว่าสีเดิมและปัจจุบันคืออะไรกันแน่ มีคุณภาพซึ่งขอเพิ่มเติมอีกหน่อยเพื่อว่าใครผู้ใดต้องการจะเป็นทายาทรับมรดกตกทอดจากแกจะได้ตัดสินใจถูก คือว่า กลิ่นนะครับ...ติดจมูกข้าพเจ้าลืมเท่าไหร่ ๆ ไม่ยอมเลือนมาจนกระทั่งบัดนี้ เป็นกลิ่นมีแน่แต่ยังนึกไม่ออกว่าเป็นน้ำหอมชนิดไหนจะว่าน้ำอบปรุงเจ้าคุณหรือชัว เดอ ปารีส์ ก็คงไม่ใช่ทั้งสองอย่าง กลิ่นมันพิกล ๆ อยู่ หืน ๆ ชนิดผะอืดผะอม ดมแล้วไม่สู้จะเจริญนาสิกเท่าใดนัก) ซึ่งอัตถบริขารเหล่านี้แกยกให้หมด ถ้าใครจักขอแต่ถ้าแกยังไม่ได้เติมบ้องอย่างว่า อย่าไปตอแยกับแกทีเดียวดีไม่ดีถูกแกตะเพิดเอาง่าย ๆ ความที่ติดกัญชาถึงขนาดเข้าขั้นแกเคยเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า บางครั้งเมื่อกัญชาขาดตลาด (ปกติพอจะหาซื้อได้ตามร้านเครื่องยาโบราณทั่ว ๆ ไปเพราะเขานับเป็นกระสายเข้าเครื่องยาบางอย่าง) ความจริงแล้วมันคงไม่ถึงกับขาดตลาดหรอก แกคงขาดอัฐเป็นสำคัญมากกว่า แกบอกว่า เคยดึงเอาใบตองตึงที่มุงหลังคา

กระท่อมของแก มาเคี้ยวเล่นพอดับกระหายไปได้บ้าง ข้าพเจ้าฟังแล้วปลงใจเชื่อ เพราะจากการที่ได้เคยเข้าไปนั่งคุยในกระท่อมหลังน้อยของแกใกล้ป่าช้ามองเห็นหลังคาแกแหว่งไปจริงๆ บางแห่งมีรูโหว่ ถ้าฝนตก เนื้อที่ที่พอจะกันฝนได้ก็เห็นจะเป็นเพียงตรงที่นอนแกเท่านั้นเอง ยามอารมณ์ดี ตารอดมักมีเรื่องเก่า ๆ มาเล่าให้เราเด็กๆ ฟังอยู่เสมอ ถึงบางครั้งจะรู้สึกว่าแกค่อนข้างฝอยเอาการอยู่ ทว่าถ้าไม่คิดอะไรมากนัก ก็ฟังเล่นได้เพลินๆ ดี เพราะรู้ว่าแกมีตำนานแยะ วันหนึ่งข้าพเจ้าเกิดได้ความคิดหลังจากเลิกโรงเรียนแล้วก็ตรงไปหาตารอดทันที ถามแกเอาดื้อว่า รู้ไหมว่ากอไก่ทำไมไม่มีหัว ? แกมองหน้าข้าพเจ้าคล้ายกับเห็นสัตว์ประหลาดหรืออะไรทำนองนั้น จนข้าพเจ้าชักฉุน รำๆ จะกลับบ้านเสียแล้ว แต่แกกลับเชื้อเชิญให้นั่งก่อนอย่างอารมณ์ดี และหลังจากที่แกได้อัดแม่กัญชายอดยาใจพอเป็นเครื่องหล่อลื่นความทรงจำให้คืนคง แกก็ลงมือเล่าตำนานเรื่องเก่าให้ข้าพเจ้าฟังดังนี้........

ศุภมัสดุลุศกศักราช ก่อนที่มหาราชเจ้า พ่อขุนรามคำแหง จักทรงประดิษฐ์คิดสร้างอักษรไทย ในสมัยอดีตกาลนานเต็มทียังมีราชธานีนามว่า "ภาษาประเทศ" อันเป็นเอกนครใหญ่ตลอดไตรภูมิทวีป ทั้งทวยนิกรมีความสุขสำราญถ้วนทั่วหน้า ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล อีกข้าวปลาธัญญาหารอุดมสมบูรณ์ ด้วยพระเจ้า "อักษรามหาราช" ประมุขผู้ครองแคว้น ทรงดำรงซึ่งทศพิธราชธรรม ยุคนั้นนครนี้มีมหาอำนาจ เพราะพระเจ้า อักษรามหาราช นอกจากจะทรงมี ขุนเวียง ขุนวัง ขุนคลัง ขุนนา เป็นจตุสดมภ์แบ่งเบาราชภาระประจำนครแล้ว ยังทรงมีขุนพลชั้นอัศวินโต๊ะกลมอีกถึงสี่สิบสี่นาย ซึ่งแต่ละผู้ล้วนกลั่นกล้าสามารถในเชิงยุทธ และในจำนวนสี่สิบสี่ทหารเสือนี้ มีอยู่นายหนึ่งนัยว่าเป็นยอดสิงห์ฝีมือเหนือเสือทั้งปวง หากจะเปรียบเช่นเป็นรัตนะประดับมงกุฎก็ดุจเป็นเพชรเม็ดเจียรนัยแล้ว "กอไก่" คือนามของเจ้าจ่าจอมสมิง เพราะมีความเป็นเอกเกินกว่าทุกคน เพราะเจ้าอักษรามหาราชจึงทรงแต่งตั้ง เจ้ากอไก่ให้เป็นแม่ทัพยอดขุนพลประจำนคร มีคธาเป็นตราราชอาญาสิทธิ์ซึ่งเรียกว่า "สระโอ" อันเจ้ากอได้ใช้เป็นอาวุธประจำตัวตลอดมา......

กิรดังได้ฟังมานั้น เจ้ากอไก่ผู้นี้แม้จะเป็นยอดทหารชาญฉกาจกิตติศัพท์เลื่องลือไปทั่วทุกทิศ ทุกประเทศ ทว่าเพื่อนมีความเสียอยู่อย่างหนึ่ง คือชอบเสพย์เมรัยเช้าค่ำมักจะร่ำแต่สุราเป็นอาจินต์ แลยามใดที่เหล้าเข้าปาก เพื่อนมักจะลืมอัตตะ (ตัว) เกะกะระรานมีสันดานชอบหาเรื่องกับเพื่อน ๆ อัศวินด้วยกันเสมอ ทว่าใครก็ตามที่หาญเข้ามาลองกำลังด้วย เป็นถูกเจ้ากอไก่ตีด้วยไม้สระโอ บาดเจ็บทุพลภาพต้องหยอดน้ำข้าวต้ม เป็นรายตัวไปตาม ๆ กัน ถึงแม้จะมีความพาลสันดานชั่ว แต่ในระหว่างพวกเดียวกันเองแล้ว เจ้ากอไก่หากได้ทีก็ไม่เคยทุบตีใครให้ถึงชีวิต เพียงสัพยอกหยอกล้อสั่งสอนฐานเพื่อนฝูงเท่านั้น อย่างไรก็ตามบรรดาอัศวินที่กำแหงมาต่อมือกับเจ้ากอไก่ ต่างมีบาดแผลประจำติดตัวทั่วทุกคน เป็นที่สังเกตให้เห็นเด่นประจักษ์ในอักษรไทย อาทิเช่น ซ—ขวด ฆ—ระฆัง ซ—โซ่ และ ฑ—นางมณโฑ นั้นถูกไม้สระโอเสียหัวบุบเจ้า ฅ—คน ฒ—ผู้เฒ่า ต—เต่า หลังยุบ ส่วนเจ้า ญ—หญิง และ ฐ—สัณฐาน ถูกเจ้ากอไก่ตีเสียเท้า (ตีน) หลุด เวลาจะไปไหนก็ต้องถือเท้าติดมือไปด้วยเสมอ แลเจ้า ฎ—ชฎา และเจ้า ฏ—ปฏักนั้น โดนไม้สระโอเสียแข้งปูด เช่นนี้ เวลาเขียนเป็นอักษรต้องขมวดตีน เพื่อให้รู้ว่าเจ้าสองตัวนี้หน้าแข้งโป ส่วนเจ้า ผ—ผึ้ง ฝ—ฝา และ พ—จุฬา ถูกเจ้ากอไก่หวดเข้าที่ก้น จนก้นกบแยก เจ้า ฮ—นกฮูก เจ้าราตรีมีความฉลาดกว่าเพื่อน เมื่อเห็นท่าว่าตัวจะทานกำลังไม่ไหวแน่ ก็รีบยอมแพ้เสียแต่ยกแรก จึงโดนสันไม้สระโอเพียงหัวโนเท่านั้น ทว่าเจ้า ย—ยักษ์ หยิ่งในศักดิ์อัศวินที่มีอยู่อุตส่าห์ยักแย่ยักยันสู้อยู่จนยกสุดท้าย จึงเจ็บมากกว่าเพื่อน เหตุเพราะเจ้า ย—ยักษ์ มีหัวแข็งเหมือนหิน เจ้ากอไก่เพียรตีหัวด้วยไม้สระโอเท่าใด หัวเจ้า ย—ยักษ์ ก็ไม่ยักแตก จนกระทั่งไม้สระโออาวุธประจำตัวของเจ้ากอไก่หัวงอ ดังจะเห็นจากรูปสระ เวลาเขียนไม้สระโอ มักจะต้องเขียนให้หัวงออยู่เสมอ เจ้ากอไก่ขัดใจเลยเปลี่ยนมาหวดเข้าที่ท้อง เจ้า ย—ยักษ์ มีความแข็งแต่เพียงที่หัว เมื่อถูกซัดเข้าตรงท้อง ทนทานไม่ไหว เลยจุกแอ้ดยอมแพ้แต่โดยดีในที่สุด ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาเวลาจะเขียน ย—ยักษ์ ต้องหยักท้องเสียหน่อย เพื่อให้รู้ว่าท้องยุบเพราะถูกไม้สระโอเข้า

อัศวินคนสุดท้ายที่เข้าต่อกรกับเจ้ากอไก่ หวังแก้มือแทนเพื่อน ๆ ที่ปราชัยไปสิ้นนั้น คือเจ้า ษ—ฤาษีธชีไพร อันที่จริงแล้ว เจ้า กอไก่ ไม่อยากจะสู้ด้วยเลย เพราะเจ้า ษ—ฤาษี

นอกจากจะเป็นขุนนางผู้ใหญ่วัยอาวุโสแล้ว ยังมีตำแหน่งเป็นโหราประจำองค์ของพระเจ้าอักษรามหาราชอีกด้วย แต่เจ้ากอไก่ไม่มีทางที่จะหลีกเลี่ยงคำท้า จึงจำต้องต่อสู้พอเป็นพิธี และเพราะไม่อยากจะทำอะไรให้รุนแรงนัก เจ้ากอไก่จึงเพียงตีเจ้า ษ—ฤาษี เข้าที่หลังเพียงเบาะ ๆ เจ้า ษ—ฤาษีจึงโชคดีกว่าเพื่อนที่ไม่มีบาดแผลภายนอกกายเช่นผู้อื่นเขา ทว่าเจ้ากอไก่เป็นคนลายมือขาด มือหนัก ขนาดยั้ง ๆ เอาไว้แล้ว เจ้า ษ—ฤาษี ก็ถึงกับช้ำในเกิดเป็นไตขึ้นในตัว เมื่อเวลาใครจะเขียนตัว ษ—ฤาษี จำเป็นต้องเขียนไส้ขมวดข้างในตัว เพื่อเป็นเครื่องหมายเตือนให้รู้ว่า เจ้า ษ—ฤาษีนั้นเป็นโรคช้ำในไตพิการ

ส่วนตัวอักษรอื่น ๆ ที่ไม่มีอะไรผิดแปลก เป็นเพราะหลังจากได้เห็นเพื่อน ๆ ต่างต้องทุพลภาพไปตามๆ กันเพราะฝีมือของเจ้ากอไก่ ก็เลยพากันเข็ดขยาด ไม่มีใครอาจหาญต่อกรด้วย เมื่อยามใดที่เจ้ากอไก่เมาด่าท้าทาย ต่างก็พากันทำหูทวนลมเสีย เจ้ากอไก่ถึงจะเป็นคนเกะกะ แต่ไม่เคยรังแกหรือทำคนไม่สู้ เมื่อไม่มีใครมาขวางหน้า ก็ชักระอาเลิกราไปเอง อันเรื่องที่เจ้ากอไก่ทำตัวเป็นนักเลงใหญ่นี้ หามีใครล่วงรู้ไม่ นอกจากเพียงพวกภายในวงการทหารชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น และก็ไม่มีผู้ใดจะคิดถือสาเอาเรื่องเอาราว เพราะเจ้ากอไก่ยามปกติไม่เมาแล้ว เป็นผู้โอบอ้อมอารีรักพวกรักพ้อง เป็นที่ชอบพอแก่เพื่อนฝูงโดยทั่วไป จึงไม่มีใครเกลียดชัง ถืออาฆาตพยาบาท ทุกคนต่างให้อภัยไม่เก็บเอามาคิดให้เป็นเรื่องเปลืองสมอง ทว่าความลับไม่มีอันเป็นความลับอยู่ได้ตลอดไป แม้พุทธดำรัสก็ยังทรงตรัสเอาไว้ว่า "นตฺ ถิ โลเก รโห นาม" แปลความคือ "ชื่อว่าความลับย่อมไม่มีในโลก" จึงเมื่อมีการประชุมขุนนาง ณ ท้องพระโรงหลวง พระเจ้าอักษรามหาราช ทรงทอดพระเนตรเห็นเหล่าอัศวินของพระองค์ต่างมีรูปลักษณะผิดแปลกไปกว่าเดิมตาม ๆ กัน ทรงเกิดสงสัยในพระทัยนัก ครั้นสอบถาม ก็ไม่มีใครผู้ใดกราบทูลเหตุให้สมผลเป็นที่น่าสนเท่ห์หนักขึ้น ผลสุดท้ายเจ้ากอไก่เห็นทีไม่ได้การ จึงกราบทูลยอมรับสารภาพผิดของตัว พระเจ้าอักษรามหาราชเมื่อทรงทราบความจริงก็พิโรธหนัก เพราะเจ้ากอไก่กระทำการครั้งนี้ เสมือนหนึ่งล่วงละเมิดบัญญัติสัตยาธิฐาน ก่อการกระทำให้ไร้เสียซึ่งความสามัคคีในหมู่คณะ เพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่นายทหารรุ่นหลัง

พระองค์จึงตรัสสั่งให้ประหารชีวิตเจ้ากอไก่เสีย ขุนนางชั้นผู้ใหญ่ต่างตกใจทั่วถ้วนหน้าทุกคนช่วยกันกราบทูลขอพระราชทานชีวิตให้เจ้าขุนพลขี้เมา โดยอ้างเอาความดีแต่ครั้งอดีตของเจ้ากอไก่ มาถ่ายถอนอุกฤษฏ์โทษ หากจะลงทัณฑ์ก็ขอให้เป็นสถานอื่นที่ไม่ต้องถึงกับชีวิต แต่การเป็นกษัตริย์ตรัสแล้วคืนดำรัสไม่ได้ ถึงจะทรงเห็นพ้องต้องกับประสงค์ของทุกคน ทว่าสายเสียแล้ว ทุกสิ่งจำต้องเป็นไปตามพระราชวาจา.........เผอิญวันที่จะประหารเจ้ากอไก่ เป็นเวลาเดียวกับที่มีศึกใหญ่มาประชิดนครอย่างไม่คาดฝัน......พระเจ้าอักษรามหาราชจึงรับสั่งให้เอาเจ้ากอไก่คนชะตาขาด ขังคุกรอพระราชอาญาเอาไว้ก่อน

ข้าศึกที่ยกทัพใหญ่มาในครั้งกระนั้นคือ "ทีฆะสระ" และรัสสสระ ทวิราชภราดรซึ่งครองแคว้น "สระประเทศ" พี่น้องสองกษัตริย์นี้ ทรงมีทหารเอกกลั่นกล้าอยู่สองนายชื่อ "เจ้าครุ" และ "เจ้าลหุ" ทหารเสือทั้งสองของสระประเทศเชี่ยวชาญชำนาญยุทธ มีฝีมือกล้าแข็งเป็นยอดเยี่ยม แม้ว่าอิทธิเดชของเจ้ากอไก่จักเลื่องลือระบือไปทั่วทุกแว่นแคว้นสักเพียงใดก็ตาม พระเจ้าทีฆะสระและรัสสสระก็ยังทรงเชื่อมั่นในฝีมือของเจ้าครุ และเจ้าลหุว่าเหนือกว่า ทั้งภาษาประเทศและสระประเทศต่างก็เป็นเอกนครในไตรทวีป ศึกครั้งนั้นจึงนับว่าใหญ่หลวงนัก การรณณรงค์ได้ดำเนินไปอยู่หลายทิวากาล ทหารเอกฝีมือยอดของพระเจ้าอักษรมหาราชทั้งสี่สิบสามนาย ต่างก็ปราชัยพ่ายแพ้ ได้รับบาดเจ็บทั่วทุกตัวคนไม่มีใครจะต้านทานฝีมือของเจ้าครุ และเจ้าลหุได้

กล่าวฝ่ายเจ้ากอไก่ซึ่งถูกจำขังอยู่ในคุก ได้รู้ข่าวจากเพื่อน ๆ ที่มาเยี่ยมเยียนก็เดือดดาลทะยานใจนัก จึงฝากคำเพ็ดทูลถึงองค์เจ้าเหนือหัว โดยตัวขออาสาออกศึกเพื่อแก้มือแทนเพื่อน ๆ เนื่องจากสิ้นคนดีศรีนคร เหลืออยู่ก็แต่เจ้าสิงห์ผยองที่ถูกจองจำเท่านั้น พระเจ้าอักษรามหาราชจึงทรงมีราชานุมัติ ปลดปล่อยเจ้านักโทษตัวฉกาจออกกู้หน้าภาษาประเทศ แต่ในฐานะที่ตัวยังเป็นคนโทษไม่ใช่ยอดขุนพล แม่ทัพดังแต่ก่อนเจ้ากอไก่จึงกราบทูลขอราโชญาตนำนักโทษห้าร้อยคนซึ่งร่วมที่คุมขังอยู่กับตัวเป็นไพร่พลออกร่วมรบแทนทหารในสังกัดกรมหลวง พระบรมราชานุญาตได้เป็นไปตามความปรารถนาของเจ้ากอไก่โดยทุกประการ

เจ้ากอไก่โพกผ้าประเจียดและเสื้อยันต์ลงอาคมสีแดงแทนเสื้อเกราะ ทั้งยังขี่ม้าขาวถือไม้สระโออาวุธประจำตัวนำหน้านักโทษประหารห้าร้อยคน ออกประจัญกับพลยี่สิบหมื่นของสระประเทศโดยไม่หวาดหวั่น ประดุจฝูงสิงห์ในหมู่สมัน แม้จะตกอยู่ในสภาพที่เสียเปรียบทุกด้าน แต่โดยชั้นเชิงการยุทธที่เชี่ยวชาญมาก่อน เจ้ากอไก่จึงใช้ชิวหาเป็นอาวุธบุกเบิกทางยั่วยุให้เจ้าครุและเจ้าลหุออกรบกับตนแต่ลำพัง มิจำเป็นต้องเปลืองชีวิตไพร่พลธรรมดา โดยมีสัญญาต่อกันว่า ถ้าเจ้ากอไก่แพ้ ภาษาประเทศจะยอมตกเป็นเมืองขึ้นของสระประเทศ หากเจ้าครุและเจ้าลหุปราชัย สระประเทศจะต้องถอนทัพกลับนครยอมเป็นไมตรีไม่รุกรานต่อกัน เป็นสัญญาที่สระประเทศได้เปรียบทุกประตู เมื่อแพ้ก็ไม่เสียอะไรและกว่าเจ้ากอไก่จะเอาชนะได้ ก็ต้องผ่านถึงสองด่าน คำนวณการผ่านกลบลบล้างแล้วมีแต่กำไร พระเจ้าทีฆะสระและรัสสสระปลงพระทัยยอมพระราชทานสัจจวาจาตามสัญญา โดยทั้งสองประเทศมีชีวิตของทหารเอกแต่ละฝ่ายเป็นเดิมพัน เมื่อลงมติเป็นเอกฉันท์กันแล้ว การสัประยุทธจึงเริ่มขึ้น

เจ้าลหุถือไม้สระไอ (ไม้มลาย) เป็นอาวุธถลันเข้าต่อกรก่อนเป็นคนแรก ทั้งสองฝ่ายต่างคล่องแคล่วว่องไว ฝีมือพอ ๆ ไม่เพลี่ยงพล้ำต่อกันเลย แต่เจ้ากอไก่นั้นมีชั้นเชิงฉลาดเหนือกว่า........ขณะต่อสู้กันอยู่นั้น ก็ใช้ลิ้นถากถางยั่วโทสะอยู่เสมอ จนเจ้าลหุโมโหลืมตนรุกไล่บุกกระหน่ำไม่ทันระวังตัว เลยเสียทีถูกเจ้ากอไก่หลอกล่อตีด้วยไม้สระโอ ถูกคอหักสิ้นชีวิตซบกับหลังม้า ฝ่ายเจ้าครุเมื่อเห็นเพื่อนเสียท่า ก็รู้ว่าเจ้ากอไก่นี้ฝีมือจัดอยู่ ยามเข้าต่อสู้ด้วยก็ระวังตัวเป็นอันดี และเจ้าครุนั้นเป็นคนมีกำลังมากซ้ำเจ้ากอไก่ต้องเสียแรงไปไม่น้อยตอนรบพุ่งกับเจ้าลหุมาก่อน จึงถูกเจ้าครุรุกไล่จนตั้งตัวไม่ติดจวนเจียนจะเสียทีเป็นหลายครั้ง เจ้าครุเห็นทีมีเปรียบในเชิงกำลัง จึงเข้ารบติดพันไม่ยอมให้เจ้ากอไก่ตั้งตัวได้ เมื่อมีช่องเจ้าครุก็ใช้ไม้สระใอ (ไม้ม้วน) อาวุธประจำตัวตีถูกไหล่เจ้ากอไก่ถึงเลือดตก ทว่าเจ้ากอไก่หากเปรียบกับไก่ชนก็เจนสังเวียนผ่านการต่อสู้มามากนัก มีความสุขุมคุมสติไม่ประมาท แม้จะพลาดท่าได้รับบาดเจ็บสาหัส ก็ยังรักษาตัวไม่เพลี่ยงพล้ำ แต่แสร้งทำเป็นอาการหนัก เปิดช่องให้เจ้าครุเข้าซ้ำเติม เจ้าครุเห็น

เป็นเชิงได้เปรียบก็ระเริงเหลิงใจเข้าคลุกรุกไล่เป็นพัลวัน หมายใจจะเผด็จศึกให้สิ้นสุด เจ้ากอไก่รอจังหวะเขม้นมองจ้องอยู่แล้ว เมื่อเห็นเจ้าครุหลงเข้ามาในกับที่ตนวางดักเอาไว้ จึงรวบรวมแรงครั้งสุดท้ายหันกลับมาตีด้วยไม้สระโอ ถูกศีรษะเจ้าครุแตกแยกเป็นสองเสี่ยง ตกม้าสิ้นชีวิตในบัดดล พลไพร่ของสระประเทศต่างก็เสียน้ำใจ เมื่อเห็นตัวนายตายหมดสิ้น ก็รวนเรไม่มีใครมีใจต่อสู้ โดยพระราชสัญญาพระเจ้าทีฆะสระและรัสสสระจำต้องทรงถอนทัพกลับนครทันที

ณ ประตูชัยในนครภาษาประเทศ พระเจ้าอักษรามหาราชจัดตั้งกองเกียรติยศต้อนรับเจ้ากอไก่เยี่ยงวีระบุรุษคนสำคัญของประเทศและความดีความชอบของเจ้ากอไก่ในครั้งนี้นับเป็นมหาอุดตมะขั้นสูงสุด ซึ่งจะหาสิ่งใดมาเปรียบมิได้แล้ว พระเจ้าอักษรามหาราชจึงทรงโปรดพระราชทานอภัยโทษในอดีตโดยคืนชีวิต ปูนบำเหน็จ เพิ่มฐานันดรศักดิ์ ให้เจ้ากอไก่ได้กินตำแหน่ง เป็นอุปราชมีสิทธิ์ขาดเสมอด้วยองค์ยุพราชประจำนคร ซึ่งทั้งนี้ทุกคนต่างพากันเห็นพ้อง และพลอยปลื้มปีติยินดีในวาสนาของเจ้ากอไก่ทั่วทุกตัวคน มีก็แต่เจ้ากอไก่ผู้เดียวที่ไม่เห็นดีด้วย เพราะคำนึงอยู่ว่าอดีตกรรมที่ตัวกระทำให้เพื่อน ๆ ต้องพิกลพิการผิดลักษณะไปตาม ๆ กันนั้น เป็นความผิดขั้นอุกฤษฏ์โทษ ความดีความชอบก็ส่วนหนึ่งที่จะเอามาหักกลบลบล้างกันนั้นเป็นไปไม่ได้ ทั้งเจ้ากอไก่เป็นนายทหาร ถือน้ำสัตยาพิพัฒน์สาบานมีอุดมการณ์ประจำใจเปรียบดังคำกล่าวเช่นนี้ ว่า......

มโนมอบพระผู้ เสวยสวรรค์
แขนมอบถวายทรงธรรม์ เทอดหล้า
ดวงใจมอบเมียขวัญ และแม่
เกียรติศักดิ์รักของข้า มอบไว้ แก่ตัว

ชาติ เกียรติ วินัย และชีวิต คือคำสัตย์ของทหารที่ถวายองค์เจ้าเหนือหัว เมื่อกระทำการผิดวินัย ชีวิตต้องมอบให้เป็นเกียรติ์ตัวเพื่อชาติ เจ้ากอไก่อ้างว่า ความจริงนั้นตัวคือคนที่สิ้นชีวิตไปแล้ว เพราะพระราชดำรัสตรัสประหาร เช่นนี้ไม่มีประโยชน์

อันใดที่จะอยู่ โดยมีความผิดติดเป็นชนักประจำตัวสืบต่อไป และเพื่อไม่ให้อนุชนรุ่นหลังเอาเยี่ยง เจ้ากอไก่จึงขอตายเพื่อรักษาเกียรติ์ตัวอย่างชายชาติทหาร แม้ทุกคนจะช่วยกันพูดขอร้องให้เจ้ากอไก่เปลี่ยนใจไม่ให้คิดมาก แต่เจ้าขุนพลคนซื่อยืนกรานขอตายท่าเดียว โดยกราบทูลขอพระบรมราชานุมัติ เพียงให้ปลดปล่อยนักโทษประหารทั้งห้าร้อยคนที่อาสาออกร่วมตายกับตัว ได้เป็นอิสระดังเดิม หมดหนทางสิ้นพระราชปัญญาจะเหนี่ยวรั้งเจ้าคนรักสัตย์ยิ่งชีวิตเอาไว้ได้ พระเจ้าอักษรามหาราชจึงจำต้องทรงสั่งประหารเจ้ากอไก่ตามที่เจ้าตัวขอร้อง และเจ้ากอไก่นั้นมีภรรยาอยู่คนหนึ่งชื่อ วรรณยุกต์ ซึ่งนางกำลังตั้งครรภ์แก่จวนจะครบถ้วนกำหนดทศมาส ก่อนจะถูกบั่นคอ เจ้ากอไก่ออกปากฝากฝั่งลูกและเมีย ไว้กับเจ้าหอหีบผู้เป็นน้องชายร่วมสายโลหิตตัวแต่ผู้เดียว เมื่อเจ้ากอไก่ได้สิ้นชีวิตลงแล้ว หัวที่ถูกตัดนั้นไม่อาจจะฝังดินให้เป็นมณฑิลได้ เจ้าหอหีบผู้น้องจึงอาสาแบกหัวพี่ชายติดหลังไปด้วย นับแต่นั้นเป็นต้นมา เจ้าหอหีบจึงมีสองหัวตัวเดียวผิดเขาอื่น จากตำนานดังกล่าว และคำถามที่ชวนให้สงสัยว่า "กอไก่ทำไมไม่มีหัว?" คำตอบก็คือ เจ้ากอไก่ถูกตัดหัวมาฝากไว้กับหอหีบ ซึ่งคราวนี้ก็ควรจะสิ้นความกังขา เมื่อได้รู้เรื่องจากตำนานนี้แล้ว

ก่อนจะจบ ผู้เขียนรู้สึกว่า เรื่องยังไม่สมบูรณ์ดีนัก เมื่อมีอารัมภบทนำเรื่องมาก่อนก็ควรจะมีปริโยสานให้ครบความบริบูรณ์ จึงขอเพิ่มเติมภาคผนวกต่อท้ายอีกสักนิด เอาไว้คิดกันเล่น ๆ ดังนี้......

จำเนียรกาลต่อมา จวบจนลูกชายของเจ้ากอไก่ ซึ่งมีชื่อว่า เจ้ากอไก่น้อย จำเริญวัยใหญ่กล้าก็เป็นที่รักใคร่แก่คนทั่วไป โดยเฉพาะเจ้าหอหีบผู้เป็นอาวั่นนั้น ทั้งปรานีและเอ็นดูเจ้าหลานกำพร้าพ่อผู้นี้มากอยู่ เวลาจะไปไหนก็มักเอาหลานติดสอยห้อยตามไปด้วยเสมอ และเจ้าหอหีบได้รั้งตำแหน่งแม่ทัพประจำนครแทนเจ้ากอไก่ คราวใดที่จะเข้าเฝ้าพระเจ้าอักษรามหาราช เจ้าหอหีบก็มักจะเอาไม้สระโอและรูปปั้นเจ้ากอไก่ชูขึ้นเสลี่ยงนำหน้า เพื่อเป็นการคารวะและให้เกียรติต่อพี่ชายที่ล่วงลับไปแล้ว และตัวเจ้าหอหีบเองขี่ม้าตามหลัง โดยอุ้มเจ้ากอไก่น้อยขึ้นซ้อนท้ายนั่งหลังไปด้วย หากท่านผู้อ่าน

พิจารณาดูให้ดี ไม้สระโอ รูปปั้นเจ้ากอไก่ ตัวเจ้าหอหีบและเจ้ากอไก่น้อยนั่งซ้อนท้ายม้ายุรยาตรตามกันนั้น หากเขียนตามอักษรหนังสือรูปลักษณะจะเป็นดังนี้ "โกหก"

นิทานเรื่องนี้ มีให้รู้ว่า อย่าหลงเชื่อในตำนานใด ๆ ก็ตามที่เขาเล่าว่า หรือฟังต่อกันมา เพราะความจริงอิงนิยาย มักลงท้ายด้วยการ"โกหก"

เชื่อหรือไม่ฉันมิได้บังคับ เพียงจำจับมาเล่าให้ขำขัน
ถ้าจักเชื่อก็เชื่อได้ไม่ห้ามกัน ตำนานนั้นปรำปราภาษาไทย
ปวงปราชญ์ราชบัณฑิตเคยคิดค้น ก็ยังจนในข้อเจ้ากอไก่
มีแต่ตัวหัวขาดประหลาดใจ เจ้าหอได้สองเศียรเขียนให้ดี
เวลาเขียนหอหีบหนีบกับตัว อย่าลืมหัวถ้าหัวหักสิ้นศักดิ์ศรี
ถ้าผิดพลาดพลั้งไปมีไมตรี ตำนานนี้เพียงเป็นอ่านเล่นเพลิน

(เขียนลงในหนังสือ "สามัคคีสาร" ของสามัคคีสมาคม ซึ่งจัดทำโดยนักเรียนไทยในประเทศอังกฤษ ฉบับ วชิรสมโภชครบรอบหกสิบปี ที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า ฯ ทรงพระราชทานกำเนิดแก่สมาคมมาจน ณ บัดนี้)

จากพลังปัญญา และวิริยะ ที่อุบัติเรื่องนี้ขึ้นมาได้จนสำเร็จ หากยังความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่านพบ ความดีทั้งมวลที่มีอยู่ ขอมอบให้ แด่ "หนูน้อย" เป็นแรงบุญหนุนส่ง ตราบตลอดนิรันดรกาล.

ฝรั่ง:เศ๊ก

เกาะสมุย

(ภาพพจน์)

ใกล้เข้าไป...ทมึนทึบขวางหน้า....ทอดอยู่ในเงามืดยิ่งใกล้....ยิ่งค่อยกระจ่างแจ่มชัด...ปีกแห่งรัตติกาลค่อย ๆ สลายตัวเมื่อ...อรุณฤกษ์เบิกฟ้า...สาดส่องแสงอำไพ...รับวันใหม่อันสดชื่น...ความรื่นรมย์คืนกลับมาสู่ทิวาวารอีกครั้ง...เบื้องหน้าไกลโพ้น...แต่กำลังจะใกล้เข้ามาทุกขณะ เพราะระยะที่ "ชาวสมุย" ใช้ฝีจักรเต็มเหยียดมุ่งเข้าหา...ณ ที่โน้นเบื้องหน้านั้น...จากระดับน้ำทะเลสีเขียวสด...หลั่นลดไล่ระลอก....กระฉอกละลิ่วเพราะแรงลม...สุดออกไปคือสีขาวของหาดทราย...ดูไกล ๆ และระยับเหมือนเกล็ดเพชรเพราะแรงสะท้อนของแสงตะวันที่เพิ่งจะเยี่ยมขอบฟ้า ถัดออกไป สีเขียวครามเป็นแนวระดับเหมือนปีกพญาอินทรีย์ที่แผ่ป้องโอบอ้อมตัวเกาะ...นั่นคือมะพร้าวยืนต้นเป็นดุจกำแพงธรรมชาติ...หลังสุดที่ประจักษ์แก่สายตา...ทิวเขาลดหลั่นเป็นชั้นแลละลิ่วสูงเยี่ยมเทียมเมฆ ซึ่งขาวพ่องละล่องฟ้า...ตัดกับสีเขียวขจีของน้ำทะเล ดุจฉากสีเนรมิตขึ้นโดยจิตรกรผู้ใช้ศิลปะจากจินตนาการฝัน...ที่เห็นนั้น ณ แห่งนี้มีนามเรียกกันว่า "เกาะสมุย"

อนุสรณ์ทัศนาจรเกาะสมุย

(ลิขิตพจน์)

ท่องธาราคร่ามาเที่ยวเกาะสมุย มาคุ่ยคุ่ยด้วยกันสามตามประสา
ปรียะชาติ–สุพักตร์และธาดา สามเพื่อนยาล่องลัดทัศนาจร
ขอตัดความไม่ให้เกินและเยิ่นเย้อ เราสามเกลอตั้งจุดอนุสรณ์
จากหาดใหญ่นั่งรถไฟรีบผันจร จิตเร่งร้อนจนบรรลุถึงสุราษฎร์ ฯ
ไม่ทันพักแท๊กซี่ผลักเข้าไปนั่ง คนคับคั่งตัวลีบกลีบแทบขาด
พ่อคนขับมันคงตายวายชีวาต จึงปรูดปราดจะไปเผาบิดามัน
รอดชีวิตมาได้อย่างหวิดหวุด มาพักหยุดบ้านดอนใจคลอนสั่น
ขึ้นนั่งเรือ "ชาวสมุย" ยังงงงัน สองยามพลันถอนสมอค่อยโล่งใจ
นั่งชั้นสองเก้าอี้นุ่มด้วยฟองน้ำ ค่อยชื่นฉ่ำคลายเหนื่อยเมื่อยกษัย
พอจะนั่งจะนอนผ่อนหัวใจ เจอะคนไทยเรากันเองเบ่งเกินคน
เจ็ดมนุษย์สุดประเสริฐเลิศกว่าสัตว์ พวกหมาวัดพอขึ้นมาโกลาหล
ทั้งคำพูดทั้งท่าทางต่างกว่าคน ทั้งยินยลยวนบาทากว่าผู้ใด
เป็นหญิงหนึ่งชายหกจกะเปรต แสนทุเรศเบ่งยวนกวนเข้าไส้
นี่หรือข้ารัฐการของเมืองไทย หามีไม่มารยาทชาติผู้ดี
จะทำสิ่งแต่ละอย่างช่างวางข้อ ทุดอ้ายจ๋อมีเจว็ดเกล็ดกระดี่
ถ้าแม้กูใหญ่เมื่อใดได้เห็นดี อ้ายหนูผีขี้โวโม้เกินการ
ไทยประเทศประเภทคนมีเช่นนี้ คงอัปรีย์ทั้งชาติมหาศาล
ดีแต่ตัวชั่วมันมั่นในสันดาน ถึงไม่ขานก็คงดูรู้แจ้งใจ
ออกนอกเรื่องเปลืองเวลามากก็มาก เพราะใจอยากด่าคนทนไม่ไหว
ขอต่อข้อทัศนาชลาลัย มองออกไปมืดมนอนธกาล
ตกดึกหน่อยลมเบ่าหนาวกำซาบ เย็นวะวาบทรวงในให้สะท้าน

หนาวลมห่มผ้าได้ไม่รำคาญ แต่หนาวนานคือหนาวรักบั่กอารมณ์
มองข้างนอกแลตะคุ่มคือกลุ่มเกาะ แลจำเพาะโดดเดี่ยวเปลี่ยวทับถม
เหมือนพี่จากน้องนุชสุดระทม ยินคลื่นลมยิ่งพาให้ใจไม่ดี
มองเวหาสน์ปราศดวงเดือนเป็นเพื่อนเห็น พี่ก็เช่นฟ้ากำศรดหมดราศี
ดูนภายังไร้เดือนเพื่อนราตรี ก็เหมือนพี่ขาดน้องต้องร้องครวญ
ยิ่งอยู่เดียวเดี่ยวโดดโสดยิ่งโศก เหมือนเดือนดับลับโลกคนึงหวล
ไออุ่นที่เคยแนบแอบเย้ายวน ยิ่งคิดชวนยิ่งคลุ้มคลั่งประดังใจ
อันหักอื่นหักหมดกำหนดมั่น อันรักนั้นหักไม่ลงปลงไม่ไหว
ถึงกินเหล้าแสนเมาก็เมาไป พื้นเมื่อไรมันก็สิ้นกลิ่นสุรา
พ่อสร่างเหล้าที่เมาต่อเป็นข้อหนัก คือเมารักหักไม่หายคล้ายคนบ้า
ทั้งปวดแปลบทั้งแสบจิตติดอุรา สุดจักหาอะไรเปรียบมาเทียบทัน
ค่อยค่อยหักอารมณ์ข่มความคิด นึกชีวิตเหมือนฉากผ่านม่านเคยฝั่น
ให้ลิขิตของพระเจ้าเป็นพรหมทัณฑ์ ให้กรรมนั้นเป็นบทเรียนจำใส่ตน
พอจะเคลิ้มเริ่มจะดีตีสองกว่า เอ๊ะ ใครหวาถลาแหลกกระแทกก้น
โงกเงกโงนโอนเอนเวรหนอคน เหมือนเทียนลนดูพี่ทิดไม่ผิดเลย
เราอุตส่าห์ขยับนิดเขยิบหน่อย บ๊ะ เจ้าถ่อยเห็นตักตูเป็นเขนย
นอนกินที่เต็มระวางเอาคางเกย ซ้ำทำเฉยนอนสบายไอ้จัณฑาล
ลมหวลอวลอบตระหลบฟุ้ง สุราคลุ้งแทบอาเจียนไอ้สันขวาน
ขืนทนอยู่เห็นทีไม่เป็นการ คนหน้าด้านจำต้องยอมถนอมตัว
มองเห็นเพื่อนเชือนแชแลไม่พบ ได้ประสบแต่ธาดาเจ้าคุณขรัว
ยอดชายนายสุพักตร์ไม่เห็นตัว ดูจนทั่วไม่พ้องพานผ่านสายตา
เก้าอี้ข้างว่างเปล่าชักสงสัย จึงลงไปเลาะกราบเที่ยวตามหา
กระทั่งส้วมท้ายเรือก็สอดตา ไม่เห็นหน้าไม่เห็นตนชักจนใจ
พอขึ้นมาเผอิญเล็งเพ่งพินิจ บ๊ะเจ้าทิดไปนอนเขลงเบ่งเข้าไส้
แทรกกลางระหว่างหญิงชะแรวัย ข้างซ้ายในเป็นบุรุษคุดคู้นอน

ที่นั้นชั้นสามตามตำรับ　　ถ้าจะนับก็ไม่เลวที่มีหมอน
ชั้นสองเรานั่งสบายไร้ที่นอน　　เพื่อนเราจรได้ดีที่ซำบาย
ค่อยหายห่วงง่วงงงเลยลงนั่ง　　ของีบมั่งหลับนกผงกหงาย
พอรู้ตัวเห็นที่ว่างข้างข้างกาย　　เจ้าตัวร้ายหายไปเลยได้ที
จึงเปลี่ยนมาจองจับขยับนอน　　ไม่ผันผ่อนเกรงใจใครจะจี้
เมื่อคราวเราเกรงเขายังไม่มี　　ก็เป็นที่ของใครที่ของมัน
เพราะความเพลียระเหี่ยใจให้ง่วงงับ　　พอตาหลับได้พักใจหักหัน
เพียงลืมคลายหายห่วงบ่วงสัมพันธ์　　อดีตฝันที่ระบมจมนิทรา
อรุณเริ่มเรืองรองดุจทองทาบ　　ชเลราบเรียบลดจดเวหา
ทุกชีวิตพลันฟื้นตื่นนิทรา　　วันใหม่มาพาใจให้เบิกบาน
มองออกไปไกลละลิ่วเห็นทิวเกาะ　　ดูจำเพาะแลกว้างใหญ่ไพศาล
แต่อากาศยังมืดมัวสลัวนาน　　เพียงมองผ่านเห็นลางลางห่างไกล
เวลาเลยล่วงมาตีห้าเศษ　　มองเห็นเขตชายเกาะจำเพาะใกล้
อุษาสางสว่างแรงแสงอำไพ　　ทั้งนอกในพอดูก็รู้พลัน
ใกล้ถึงท่าพวกห่าทั้งเจ็ดคน　　โกลาหลชุลมุนวุ่นมหันต์
ต่างคนต่างเก็บของพัลวัน　　ดูน่าขันพวกผู้ดีผีจำแลง
ขอตัดบทงดเรื่องเปลืองสมอง　　ตามคัลลองชีวิตติดเสแสร้ง
เทพเจ้าสร้างทิ้งสิ่งจำแลง　　เหมือนกลั่นแกล้งขึ้นเองตามเพรงกรรม
ตีห้าครึ่งถึงพอดีที่หัวหาด　　มีเรือวาดมารอเพราะติดน้ำ
ตื้นเขินเข้าไม่ได้ให้ระกำ　　ต้องซื้ซ้ำลงเรือโล้โย้สำเภา
มองเห็นฝั่งค่อยคลายสบายจิต　　แลอีกนิดก็จะลงตรงถึงเป้า
หนอยเกิดติดเกยแห้งเหมือนแกล้งเรา　　น้ำแค่เข่าต้องลงลุยซวยเหลือทน
เงินก็เสียเพลียก็เพลี่ยระเหี่ยอก　　พอขึ้นบกนึกหมดเรื่องที่สับสน
คนขับรถที่ว่าเหมาเข้าเที่ยววน　　เกิดฉ้อฉลไม่ยอมไปไอ้อัปรีย์
เพราะเงินเราไม่มียางอย่างพวกห่า　　มันตัดหน้าเอาเงินอุดทุดอ้ายผี

เราอุตส่าห์ตกลงก่อนตั้งค่อนปี
แต่วีจีมันไม่เดินเหมือนเงินตรา
มีเงินเหมือนมีแก้วสารพัตร
ถ้าอัตคัตขัดสนคนขี้ข้า
โลกหนอโลกอนาถจิตอนิจจา
โลกบ้าบ้าไม่น่าอยู่กูแสนชัง
ถ้าหากแม้นตัวเราเช่นเขาอื่น
คงสดชื่นรื่นรมย์สมใจหวัง
เพราะจองหองทะนงศักดิ์ผลักพลัง
อดีตหลังจึงพังภินท์สิ้นมลาย
แต่กระนั้นยังภูมิใจว่าตูข้า
อาตมาหาหลอกใครให้ฉิบหาย
ไม่เคยใช้ลิ้นลมถ่มน้ำลาย
เที่ยวป้ายร้ายหรือชักนำทำแต่ดี
อันนุสนธิ์กลแถลงที่แจงเอ่ย
คำเฉลยมีแต่จริงทุกสิ่งที่
จะได้มาข้าก็ได้ด้วยไมตรี
ซึ่งเขามีใจให้เองใช่ขอทาน
มิได้กล่าวเอาแต่ดีเข้าทบตัว
อันความชั่วเคลื่อนคลายไม่กล่าวขาน
เทพเจ้าย่อมเล็งเห็นเป็นพยาน
ข้า ฯ ไม่วานให้ใครเชื่อเบื่อการม
ขอเข้าเรื่องเปลืองเวลามาก็มาก
ทว่าปากมันอยากด่าให้สาสม
เศษมนุษย์ที่ชั่วช้ากว่าโคลนตม
ถึงจักถมสักเท่าใดไม่คลายดำ
เผอิญได้ประสบคนขับใหม่
พอรู้ใจรู้ภาษาหาต้องย้ำ
เพียงสามสิบขยิบตาก็พานำ
คนประจำชาวเกาะพอเหมาะใจ
เวลาเลยเร็วรี่ล่วงตีหก
ถึงน้ำตกหน้าเมืองกระเซ็นใส
อยู่ในดงพงพนาไม่สู้ไกล
พอเย็นใจคลายผ่อนหย่อนอุรา
สารถีพาเร่งรุดไม่หยุดยั้ง
สองฟากฝั่งมะพร้าวแถวแนวแน่นหนา
ก็ถึงวัดเจ็ดโมงตรงเวลา
ราชธรรมาศิลางูริมทะเล
ประวัติมีแต่โบราณกาลก่อน
มีงูหงอนยาวใหญ่ใจไขว้เขว
ว่ายแหวกมาระหว่างกลางชเล
จิตเสเพลหวังจะลิ้มชิมผู้คน
บังเอิญตัดเลาะลัดถึงวัดนี้
สมฤดีว่ายเสือกเถลือกถลน
หัวปราดพาดทรายชายหาดชล
ก็ต้องมนต์ท่านสมภารอาจารย์ธรรม ฯ
กลายเป็นหินสิ้นชีวาตขาดชีวิต
ต้องปลดปลิดเพราะคิดจิตใจต่ำ
อวดเก่งเบ่งไม่เกรงซึ่งบาปกรรม
เจ้าขรัวธรรม ฯ เลยสาปเป็นหินไป
โดยตำนานแต่เบื้องหลังนามยังอยู่
ว่าวัดศิลางูคู่คำไข

แต่ตัวงูค่อยพินาศปลาตไป
จะเท็จจริงสิ่งอยู่ที่คนเล่า
ถ้าผิดพลาดมีเมตตาอย่าจงชัง
จากวัดราชธรรมมาศิลางู
ระหว่างมาสังเกตคนประดามี
มาจับเรือลำเก่าเก้าโมงกว่า
ลาแล้วเกาะสมุยที่ได้ยล
โดยผีจักร์ชาวสมุยตลุยล่อง
กระเซ็นสายพรายพริ้วละลิ่วลม
ขจีเขียวเรียวละลอกกระฉอกซัด
พอคลื่นหายกระจายเห็นเด่นนัยนา
มีหลายเหล่าเคล้าคละปะปนกัน
ทั้งตัวเล็กตัวใหญ่ว่ายตามเรือ
ปลานกกระจอกเผ่นโผนโจนเหนือคลื่น
โน่นแดงแดงดูเหมือนวุ้นกระพรุนไฟ
กระเบนธงกระพงขาวกลิ่นคาวฟุ้ง
ปลากุเลาอินทรีมีสารพัน
ได้ยินกล่าวข้อความโบราณเล่า
ยินกับหูอยากจะรู้เรื่องแมงดา
ทำไฉนจักได้เห็นเป็นประจักษ์
เจ้าสัตว์ถ่อยพลอยให้กูผู้เพศชาย
ชื่อของเจ้าเลื่องลือระบือทั่ว
แต่ตัวดูมีจิตคิดนิวรณ์
มันต้องมีบางอย่างที่อาเพศ
เพราะว่าเจ้ามีกรรมน่าช้ำใจ
โถอนาถวาสนาตาเจ้าบอด

ด้วยน้ำไซ้เซาะรินหินจึงพัง
จับคำเค้ามาเล่าต่อข้อความหลัง
ฉันก็ฟั่งเขาอีกต่อขอปรานี
พักสักครู่ก็เร่งลัดตัดวิถี
อุ่นฤดีดูเป็นมิตรสนิททุกคน
ออกจากท่าแล่นผ่าคลื่นสับสน
เป็นกุศลผลบุญหนุนมาชม
ผ่าคลื่นท่องท้องธาราสง่าสม
ดูน่าชมสุดจักสรรค์พรรณา
ฟองฟาดพัดแล้วก็แหลกแตกถลา
หมู่มัจฉาว่ายเรียงเคียงกับเรือ
ปลาทั้งนั้นมองเท่าไรไม่มีเบื่อ
ดูมากเหลือมองแล้วเพลินเจริญใจ
ต่างแตกตื่นลื่นกระโดดโลดไถล
น้ำดอกไม้ปลาฉนากปากเหมือนพื้น
ปลากระทุงเข็มทะเลกระบอกสั้น
ถ้ามองกันแล้วจดหมดเวลา
เป็นข้อเค้าในจิตคิดกังขา
เกาะเมียมาไม่หากินสิ้นอับอาย
ได้ตระหนักใจอยู่ไม่รู้หาย
ต้องอับอายชั่วนิจนิรันดร
ใครก็กลัวยำเยงเกรงเดือดร้อน
นึกสังหรณ์บางสิ่งกริ่งในใจ
ผิดสังเกตสืบดูก็รู้ได้
ไม่ว่าใครใส่ไคล้ไร้ยุติธรรม
จำใจกอดเกาะนุชน้องต้องกลืนกล้ำ

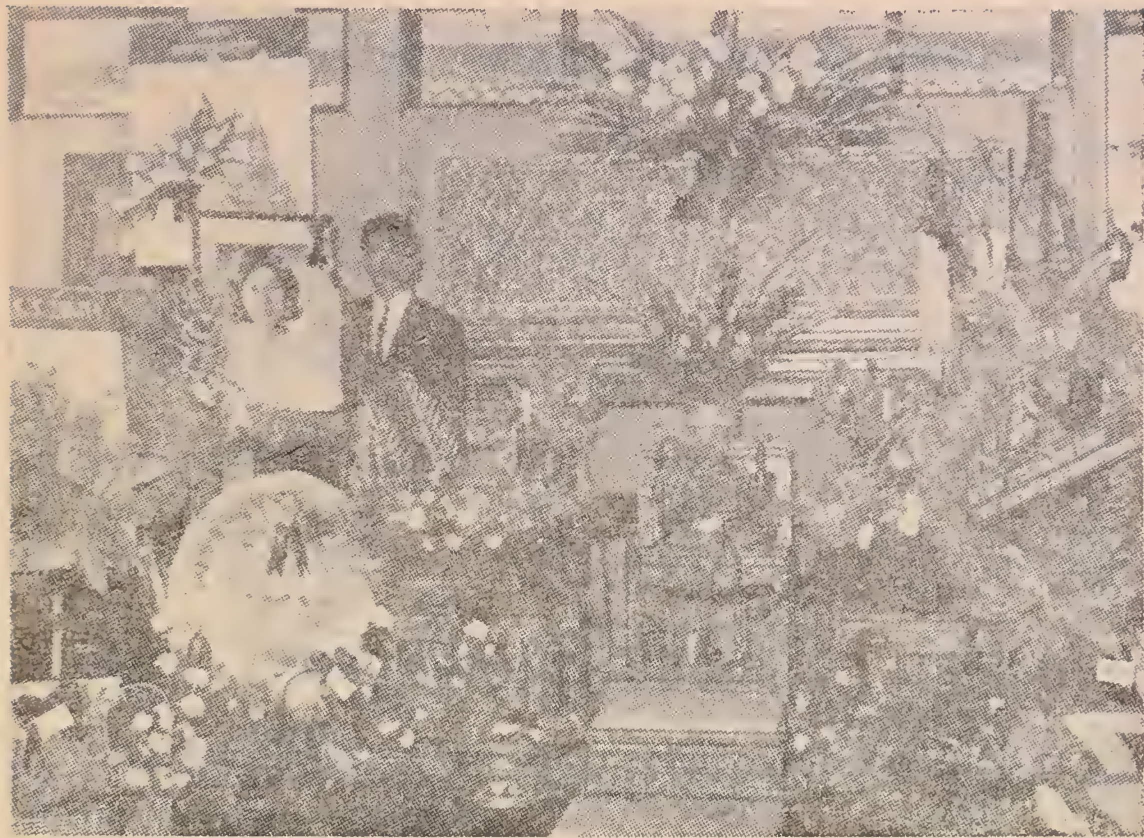
พรหมลิขิตขีดเส้นเป็นเวรกำม์ จำจิตทำด้วยเวรามาผจญ
หากพวกเราเป็นเผ่าพุทธธรรมะ ก็ควรจะเล็งแลแง่นุสนธิ์
ว่ากรรมเก่าคนเราเข้ามาดล เราก็คนเหมือนกันควรปรานี
ขออภัยที่เอาสัตว์เทียบกับคน แต่ที่ยลก็มีคนปนให้จี้
แมงดาคนนั้นอย่างไรเห็นไหมมี จำต้องชี้ให้เห็นเป็นพยาน
คนอย่างนั้นเราเรียกว่าคนชั่ว ดีแต่ตัวใจนั้นน่าสังหาร
ประทานโทษโปรดใช้วิจารณญาณ ขอจงวานคิดให้หนักหน่อยนะคุณ
เอาล่ะแมงดาคนเพื่อนจิตชั่ว ทำหมองมัวให้ชายกลายสถุล
แต่ขอโปรดพึงนิดจิตการุณ ใช้พระคุณแทนพระเดชวิเศษจัง
เพื่อนต้องเป็นเช่นนี้มีปมด้อย ความรู้น้อยจะเอาอะไรเป็นของขลัง
เตะถีบใช้พละนะจังงัง เพื่อจักหวังให้หญิงอยู่คู่กาย
ก็ความผิดของใครกันเล่าท่าน หญิงสามานย์เท่านั้นนั่นแหละร้าย
อยากจะรักเขาเองไม่เกรงตาย โทษผู้ชายไม่ได้ดอกบอกจริงจริง
ตบมือข้างเดียวฤาหรือจักดัง พูดเหมือนหนังงานวัดสะบัดยิ่ง
หญิงก็ร้ายชายก็เลวอย่าประวิง ทุกทุกสิ่งย่อมอยู่เป็นคู่กัน
ทั้งนี้มิได้เข้าบุรุษ ไม่เคยฉุดความคิดใครให้แปรผัน
แต่ความจริงมีอยู่ที่รู้กัน คนทั้งนั้นต่างตระหนักประจักษ์ใจ
เอากันว่าความดีเลวของคนนี้ มันก็มีเท่าทุกเพศสังเกตใส
หญิงก็ถ่อยชายก็ชั่วมั่วกันไป เอาอะไรอนิจจาวาตสังขารา
ขอย้อนกลับจับเค้ามาเข้าเรื่อง เพื่อไม่เปลืองกระทงความตามค้นหา
จวบจนได้สิบเอ็ดนาฬิกา พอดีมาถึงจำเพาะเกาะนกเภา
สิบสองสิบห้าถึงเกาะปราบ ไม่เรียบราบชะง่อนง้ำทางน้ำเข้า
สู่ยังบ้านดอนค่อนทางเรา พอเห็นเงาใกล้ฝั่งนั่งรอคอย
เรือชลอผี่จักรขยักขย่อน ต้องผ่อนผ่อนแล่นระวังบางครั้งถอย
เพราะบางที่มีสันดอนซ่อนจะงอย น้ำลงน้อยตื้นเขินเกินเรือดัน
เอาอีกแล้วซิหวาข้าแสนโศก มาติดโคกสันดอนดุจอาถรรพ์

แต่สันดอนสันดานไม่เหมือนกัน　　สันดอนนั้นยังพอขุดให้หมดไป
โดยสันดานมนุษย์เหมือนลงรัก　　เป็นรอยสักสลักแน่สุดแก้ไข
น้ำกรดกัดก็ไม่เลือนไม่เคลื่อนไป　　ฝังแก่นในไม่มีพรากจากกมล
แล้วแต่กรรมชั่วดีมีปางก่อน　　จักยอกย้อนตามต่อก่อนุสนธิ์
ดีหรือชั่วย่อมอยู่ที่ตัวคน　　มันเวียนวนเป็นเวรเกณฑ์มาครอง
ก็เหมือนตูผู้มีเวรแต่ปางหลัง　　พอเห็นฝั่งครั้งไรใจเป็นหนอง
ต้องติดตื้นกลืนกากไม่อยากมอง　　มันน่าถองเจ้าสันดอนค่อนสันดาน
เคราะห์ดีที่มีเรือหางยาว　　ออกแล่นก้าวมาให้ได้โดยสาร
สิบสามสิบห้าแล่นมาไม่ช้านาน　　ทั้งชาวบ้านที่ยังเหลือบนเรือลอย
ที่มานี่ล้วนแล้วแต่ร้อนเร่ง　　คัดแต่เก่งนั่งราบจนกราบห้อย
ถูกคลื่นซัดบั๊ดสาดกวาดทะยอย　　น้ำหยอยหยอยกระเซ็นเล็มเกือบเต็มเรือ
เสียงกราดกรีดหวีดกู่พวกผู้หญิง　　บอกจริงจริงถ้าจะล่มก็น่าเชื่อ
อันสตรีอยู่ด้วยช่วยให้เกลือ　　เคล้ากับเนื้อเค็มจัดสะบัดไป
พอบ่ายสองยี่สิบพอดิบดี　　ก็เทียบที่บ้านดอนถึงจนได้
มะลอกมะเลียกเปียกน้ำฉ่ำชื่นใจ　　จะอย่างไรก็กลับคืนผืนแผ่นดิน
เห็นจะพอกันทีชลมารค　　แสนลำบากยากยิ่งเหมือนกลิ้งหิน
อยู่บนบกถึงหกล้มเพียงจมดิน　　ตกวารินจมไม่ผลุดสุดชีวา
ก็เลยขอยุติเที่ยวสมุย　　ไปดุ่ยดุ่ยด้วยกันสามตามประสา
ปรียะชาติ–สุพักตร์และธาดา　　จำขอลาเพียงนี้สุขีเอย

๒๕๐๙

ขออุทิศความคิดทั้งมวล ให้แก่ "หนูน้อย"

แด่ "หนูน้อย" ด้วยดวงใจ

นตฺถิ สนฺติ ปรํ สุขํ
สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มีอีกแล้ว

หนูน้อย ที่รัก

ในที่สุดคุณก็หนีผมไปก่อน อย่างไม่คาดฝัน ไม่ทันคิด กระทันหันเหลือเกิน จนตั้งสติไม่ทัน ทั้งร่างกายและจิตใจของผมเพลียและชาไปหมด อยากจะอธิบายความรู้สึกสำนึกของตัวเองให้คุณรู้ แต่ไม่ว่าจะพูดหรือเขียนออกมาในรูปใด ๆ ก็ตาม ไม่มีทางที่จะเข้าถึง แม้จนธุลีแห่งความรู้สึกอันแท้จริง ในดวงใจของผมบัดนี้ ได้

คุณจากไปอย่างสงบเป็นสุขแล้ว เช่นนั้น ความอันใดผมจะไม่ขอกล่าวให้เป็นกังวลแก่ใครอีก เพราะถึงอย่างไรก็ไม่อาจนำชีวิตของคุณ กลับคืนมาได้ นอกจากสิ่งที่อยู่ในดวงใจของผม จงเอาไปเถิด เอาไปด้วย ให้คงอยู่เพียงวิญญาณและร่างกาย เพื่อรับกรรมที่ยังชดใช้ไม่หมด ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุด ในสภาพของปุถุชน ช่างมันเถอะ ! สำหรับสังขารที่ไม่จีรัง โดยกฎแห่งกรรม ใครย่อมหนีไม่พ้น ผมได้ให้คุณหมดแล้วทั้งดวงใจ และสิ่งที่รวมสำนึกผนึกแน่นอยู่ในนั้นเหมือนดังที่ผมเคยบอกเอาไว้

ขอจงเป็นสุขสงบเถิด อย่าได้เป็นกังวลกับใครผู้ใดอีกเลย รวมทั้งลูกด้วย หากผมจะต้องเวียนวนอยู่ในวงกิเลสกรรมรอบตัว ก็จงอย่าได้เป็นห่วง ผมรู้หน้าที่ของตัวเองดี ขอให้มั่นใจได้ว่า ลูกของเรา ของคุณและผม จะต้องมาก่อนสิ่งอื่น แม้ว่าโชคชะตาจะบิดเบือนวิถีชีวิตของผมไปในสภาพใดก็ตาม ลูกของเราอาจเป็นกำพร้าก็แต่เพียงขาดแม่เท่านั้น แกไม่มีวันจะกำพร้าใจ ตราบที่พ่อยังอยู่เป็นอันขาด

ด้วยอำนาจอานิสงส์ กุศลผลบุญที่ผมได้กระทำแผ่ให้คุณนั้น จงบันดาลดลให้วิญญาณของคุณมีปฏิสัมภิทารอบรู้ในลิขิตนี้ แล้วตั้งจิตคิดเป็นอุเบกขาแผ่เมตตา อโหสิกรรม ต่อใครผู้ใดก็ตาม ที่กระทำการมิชอบมิควร จะโดยเจตจำนงหรือไม่จงใจก็ดี นับแต่นี้จงสิ้นสุดเวรกรรมต่อกัน ด้วยเดชะแห่งความพิสุทธิ์จิต จงสัมฤทธิ์กุศลเป็นผลบุญสนับสนุนให้คุณ ได้ไปสู่สุคติภพสัมปทา สมปรารถนาดังประสงค์ทุกประการ เทอญ

เหมือนสูรย์สิ้นแสงดับลับขอบฟ้า เหมือนจันทราสิ้นจรัสรัศมี
เหมือนกังสดาลสิ้นจำเรียงเสียงดี เหมือนชีพพี่พลอยดับไปกับเธอ
เคยอยู่เรียงเคียงเจ้าทั้งเช้าค่ำ เคยยืนย่ำคอยรับกลับเสมอ
เคยถึงบ้านพร้อมกันมั่นบำเรอ เคยเสนอเคยสนองประคองใจ
เคยหยอกเคยเย้ากระเซ้าย้ำ เคยยิ้มหัวว์ถึงจักจนก็ทนไหว
เคยวาดอนาคตกำหนดไกล เคยคิดไว้ใจเรากู้สู้ชะตา
บัดนี้อดีตหวังพังพินาศ ดังคืนขาดดาวผ่องส่องเวหา
ดังยูงทองสิ้นแววมยุรา บัดนี้พาหงอยเหงาเศร้ากมล
เหมือนประทีปดวงใจไส้ดับวูบ เหมือนควันธูปลมละลายไร้แห่งหน
อันความตายมีทั่วทุกตัวคน หนีไม่พ้นเนาบิฐจิตกาธาน

ด้วยดวงใจ

ฆ่อ: ฌะ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน ตรงข้ามโรงเรียนประภาคารปัญญา ถนนมหาชัย
พระนคร นายอาทร ธรรณประดิษฐ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 20191